

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Metodika přechodu z daňové evidence na podvojně
účetnictví**

Kristýna Vachová

© 2020 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Kristýna Vachová

Hospodářská politika a správa

Podnikání a administrativa

Název práce

Metodika přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví

Název anglicky

Methodology of transition from non-accrual accounting to accrual accounting

---

Cíle práce

Cílem práce je vytvořit podrobnou metodiku přechodu podnikatele z daňové evidence na podvojně účetnictví, definovat zároveň veškeré daňové důsledky s přechodem související a prezentovat je na praktických příkladech.

Metodika

Literární rešerše bude vytvořena pomocí deskripce tuzemské a zahraniční literatury zabývající se danou problematikou. Vlastní část práce bude vycházet z provedené deskripce a metodou syntézy poznatků dojde k sestavení metodického návodu pro přechod podnikatele z daňové evidence na podvojně účetnictví. Každý krok metodiky bude vysvětlen na příkladu z praxe a doplněn možnými daňovými důsledky.

Doporučený rozsah práce

40 stran

Klíčová slova

Daňová evidence, metodika, podvojně účetnictví

Doporučené zdroje informací

DUŠEK, J. – SEDLÁČEK, J. Daňová evidence podnikatelů 2020. Praha: Grada, 2004. ISBN 978-80-271-1459-7.

HAKALOVÁ, J. – PŠENKOVÁ, Y. *Daňová evidence : teorie a praxe*. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-239-9.

PILÁTOVÁ, J. Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ. Český Těšín: ANAG, 2019. ISBN 978-80-7554-222-9.

SKÁLOVÁ, J. Podvojně účetnictví 2020. Praha: Grada Publishing, 2020. ISBN 978-80-271-1446-7.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

doc. Ing. Jana Hinke, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 27. 11. 2020

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 04. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Metodika přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní doc. Ing. Janě Hinke, Ph.D. za odborné a velmi důkladné vedení bakalářské práce, za ochotu a za velkou trpělivost při zpracování práce. Také bych chtěla poděkovat mému zaměstnavateli panu P. Andělovi, za poskytnuté informace ke zpracování praktické části a celé rodině za podporu.

Metodika přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá vytvořením metodiky přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví. Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou.

Teoretická část podrobně rozebere hlavní rozdíly mezi daňovou evidencí a podvojným účetnictvím a jednotlivé kroky přechodu podnikatelského subjektu. S tím souvisí také inventarizace veškerého majetku a závazků, daňového přiznání, uzavření evidence a vyčíslení položek, které ovlivňují základ daně. Práce bude demonstrovat výhody a nevýhody obou systémů – daňové evidence i podvojněho účetnictví.

Praktická část bude vycházet z provedené deskripce a metodou syntézy poznatků dojde k sestavení metodického návodu pro přechod podnikatele z daňové evidence na podvojně účetnictví. Každý krok metodiky bude vysvětlen na příkladu z praxe a doplněn možnými daňovými důsledky.

Klíčová slova: daňová evidence, metodika, podvojně účetnictví, podnikatelská činnost, podnikatel

Methodology of transition from non-accrual accounting to accrual accounting

Abstract

This bachelor thesis deals with the creation of a methodology for the transition from tax evidence to double-entry bookkeeping. The bachelor thesis is divided into two main parts - theoretical and practical.

The theoretical part analyzes in detail the main differences between tax records and double-entry bookkeeping and the individual steps of the transition of a business entity. The team is also associated with an inventory of all assets and liabilities, tax returns, closing evidence and quantifying items that affect basic taxes. The work will demonstrate the advantages and disadvantages of both systems - tax evidence and double-entry bookkeeping.

The practical part of this work will quantify the overall effects of the transition from tax records to double-entry bookkeeping for a selected entity. The theoretical introduction will be followed by a practical example, which will clearly describe the overall course of the transition from tax records to double-entry bookkeeping from an accounting and tax point of view.

Keywords: tax records, methodology, double - entry accounting, business activity, entrepreneur

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Daňová evidence	14
3.1.1 Právní úprava a předmět daňové evidence	15
3.1.2 Cíl daňové evidence.....	15
3.1.3 Forma a knihy daňové evidence	15
3.1.4 Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období	23
3.2 Podvojný účetnictví.....	24
3.2.1 Právní úprava účetnictví	24
3.2.2 Bilanční princip.....	25
3.2.3 Účetnictví v plném rozsahu	26
3.2.4 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu.....	26
3.2.5 Účetní knihy.....	27
3.2.6 Účetní závěrka a uzávěrka	28
3.2.7 Výhody a nevýhody daňové evidence	29
3.2.8 Výhody a nevýhody podvojnýho účetnictví	30
3.3 Přechod z daňové evidence na podvojný účetnictví.....	30
3.3.1 Právní předpisy upravující přechod z daňové evidence na podvojný účetnictví	30
3.3.2 Důvody přechodu z daňové evidence na vedení podvojnýho účetnictví ..	30
3.3.3 Postup při přechodu z daňové evidence na účetnictví	32
3.3.4 Časté chyby při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví.....	35
4 Vlastní práce	36
4.1 Představení vybranýho podnikatelskýho subjektu	36
4.2 Inventarizace majetku a závazků k 31.12. 2019	36
4.2.1 Uzavření daňové evidence	40
4.2.2 Sestavení převodovýho můstku	41
4.2.3 Účet individuálního podnikatele.....	42
4.2.4 Sestavení účtovýho rozvrhu a interní směrnice	43
4.2.5 Otevření účetních knih.....	43
4.2.6 Sestavení zahajovací rozvahy	44
4.3 Analýza daňových dopadů přechodu	45
4.3.1 Případný návrh, doporučení a zhodnocení situace.....	46

5 Metodický postup přechodu.....	47
5.1 Kroky přechodu.....	47
5.1.1 Krok č.1	47
5.1.2 Krok č. 2	48
5.1.3 Krok č. 3	49
5.1.4 Krok č. 4	51
5.1.5 Krok č. 5	52
5.1.6 Krok č. 6	52
5.1.7 Shrnutí posledních kroků přechodu	52
6 Závěr	54
7 Seznam použitých zdrojů	55
8 Přílohy	59

Seznam tabulek

Tabulka 1 Výdaje procentem z příjmu	19
Tabulka 2 Části účetní závěrky podle velikosti jednotky	29
Tabulka 3 Inventura dlouhodobého majetku	37
Tabulka 4 Drobný dlouhodobý hmotný majetek	38
Tabulka 5 Stavy bankovních účtů	39
Tabulka 6 Inventura pohledávek	39
Tabulka 7 Zaměstnanci	40
Tabulka 8 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2019	40
Tabulka 9 Výpočet daně z příjmů	41
Tabulka 10 Převodový můstek	42
Tabulka 11 Zaúčtování počátečních stavů (otevření účetních knih)	43
Tabulka 12 Rozvaha k 1.1.2020 (Aktiva v celých Kč)	44
Tabulka 13 Rozvaha k 1.1.2020 (Pasiva v celých Kč)	44
Tabulka 14 Složky zvyšující základ daně	45
Tabulka 15 Složky snižující základ daně	45

Seznam použitých zkratk

D	Dal
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DZD	Dílčí základ daně
FO	Fyzická osoba
HMV	Hmotné movité věci
KS	Konečné stavy
MD	Má Dáti
OM	Obchodní majetek
OR	Obchodní rejstřík
OZ	Občanský zákoník
PPD	Příjmový pokladní doklad
PS	Počáteční stavy
VH	Výsledek hospodaření
VK	Vlastní kapitál
VPD	Výdajový pokladní doklad
VPÚ	Vyhláška č. 500/2002 Sb.
ZD	Základ daně
ZDP	Zákon o dani z příjmů – zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů
ZoÚ	Zákon o účetnictví – zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

1 Úvod

Dnešní ekonomický svět se velmi rozvíjí a roste. V současné době na území České republiky vzniká nespočet společností a nových podnikatelů, kteří mají povinnost evidovat svoji ekonomickou činnost.

K tomu slouží systém daňové evidence a účetnictví, který je tu už mnoho let. Noví podnikatelé obvykle přemýšlí o tom, zda vést účetnictví nebo daňovou evidenci. Důvodem je i fakt, že se tyto pojmy často zaměňují.

Každá osoba, která se rozhodne podnikat, musí evidovat svou podnikatelskou činnost. Do konce roku 2004 podnikatelské subjekty, tedy fyzické osoby, účtovaly v účetní soustavě jednoduché účetnictví podle zákona o účetnictví a jiných právních předpisů. Od 1.ledna 2005 byla účetní soustava pro podnikatele zrušena a nahrazená daňovou evidencí, která je upravena podle zákona o dani z příjmů.

Od roku 2016 byla opět zavedena soustava jednoduchého účetnictví, která se však netýká podnikatelů – fyzických osob. Pro ty platí stejné podmínky jako v předchozích letech. Mohou vést jak daňovou evidenci, tak účetnictví.

Podnikatelé, kteří nemají povinnost vést ze zákona účetnictví, tzn. pokud neuplatňují výdaje procentem z příjmů nebo nemají stanovenou paušální daň, jsou povinni vést daňovou evidenci.

V dnešní době, kdy se svět velmi posouvá v různých technologiích a internetu, také mnoho podnikatelských subjektů začíná využívat různé účetní programy, kterých je nespočet, např. Pohoda, Money S3 a plno dalších programů. Mohou v nich vést jak daňovou evidenci, tak účetnictví. Pomocí automatizace velmi usnadňují a zefektivňují řízení dané společnosti.

Přechod z daňové evidence na podvojně účetnictví není zrovna nejaktuálnější téma, ale nemělo by být opomenuté. Je dobré vědět, jaké možnosti a povinnosti v rámci svého podnikání podnikatelský subjekt má a co bude pro něj nejvíce prospěšné.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je vytvořit podrobnou metodiku možného přechodu podnikatele z daňové evidence na podvojný účetnictví, definovat zároveň veškeré daňové důsledky s přechodem související a prezentovat je na praktických příkladech.

Dalšími dílčími cíli jsou – shromáždit veškeré informace z odborné literatury a jiných zdrojů, zorientovat se v této problematice a pomocí informací demonstrovat konkrétní požadavky na příkladech a promítnout informace z teoretické části na konkrétním příkladu.

2.2 Metodika

Bakalářská práce se bude skládat ze dvou částí – teoretické a praktické. Teoretická část bude vypracována pomocí metody deskripce literárních zdrojů, odborné literatury, článků a internetových zdrojů pro zpracování základních pojmů a odborných termínů týkajících se dané problematiky.

Praktická část bude vytvořena komparací teoretických poznatků a příkladů z praxe do komplexního metodického celku. Mezi metody, které budou využívány v práci patří metoda pozorování a metoda rozhovoru, ze kterých budou poskytnuty základní informace o subjektu. Díky metodě pozorování bude během vypracování práce k dispozici náhled do účetního programu Pohoda. Tento program poskytne údaje pro zpracování konkrétních kroků přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví. Další metoda pro tuto práci bude metoda analýzy a metoda syntézy. Za pomocí těchto metod budou veškeré hodnoty sloužit k aplikování výsledků analýzy na daném příkladu.

3 Teoretická východiska

Teoretická část se zaměří s pomocí odborné literatury a dalších zdrojů na definice důležitých pojmů, které vychází z podnikání a také na základní charakteristiku vedení daňové evidence a podvojného účetnictví. Zaměří se na popsání veškerých kroků přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví.

3.1 Daňová evidence

Za hlavní cíl daňové evidence považuje poskytnout informace nezbytné ke zjištění základu daně z příjmů. Každý podnikatel musí daňovou evidenci vést, pokud má příjmy ze samostatné činnosti a chce v priznání k dani z příjmů uplatnit skutečné výdaje. Naopak jí není nutné vést v případě, jestliže podnikatel uplatňuje paušální výdaje, tzn. výdaje procentem z příjmů nebo když podnikatel přešel na paušální daň (Konečná, 2020; Dušek, 2020, s. 8).

Daňovou evidenci popisuje zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“) a je definována v § 7b odst. 1. Daňová evidence nahradila dřívější jednoduché účetnictví. Pomáhá zjišťovat základ daně z příjmů a obsahuje údaje:

- o příjmech a výdajích,
- o majetku a dlužích (Pilátová, 2019, s. 33).

Předmět daně z příjmů fyzických osob vymezuje zákon o daních z příjmů a jimi jsou:

- příjmy ze závislé činnosti,
- příjmy ze samostatné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjmy z nájmu,
- ostatní příjmy.¹

Podnikatel se může rozhodnout, zda si evidenci povede sám nebo pověří jinou fyzickou či právnickou osobu. Avšak pokud se podnikatel rozhodne, že si povede evidenci sám, měl by mít veškerou znalost všech zákonů, které se vztahují k jeho podnikatelské činnosti a k vedení daňové evidence (Hakalová, 2019, s. 15).

---

¹ § 3 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

3.1.1 Právní úprava a předmět daňové evidence

Daňová evidence je upravena zákonem o daních z příjmů. Fyzickým osobám, které prokázaly povinnosti pro daňové účely, byla poskytnuta možnost přechodného období tak, aby k 1.1.2005 daňová evidence nahradila jednoduché účetnictví, i když novela zákona o účetnictví roce 2004 s jednoduchým účetnictvím nepočítala (Dušek a Sedláček, 2016, s. 8).

Fyzické osoby a poplatníci daně z příjmů musí povinně vést dokumentaci podle toho, jaký druh z příjmů získávají a jaké výdaje k těmto příjmům uplatňují. Patří sem:

- záznamy o příjmech a evidenci pohledávek vzniklých s podnikatelskou nebo jinou samostatnou výdělečnou činností (podnikatelé, kteří neuplatňují výdaje na dosažení příjmů, ale v paušální výši, stanovené procentem z příjmů),
- záznamy o příjmech a vynaložených výdajích v časovém sledu, evidenci hmotného majetku, který lze odpisovat, evidenci o tvorbě a použití rezervy na opravy hmotného majetku (pokud se vytváří), evidenci o pohledávkách a dlužích ve zdaňovacím období, ve kterém dochází k ukončení pronájmu,
- daňová evidence ve smyslu § 7b zákona o daních z příjmů (Dušek, 2020, s. 9).

3.1.2 Cíl daňové evidence

Cílem daňové evidence je odděleně vést průkaznou evidenci příjmů a výdajů od evidence majetku a dluhů. Také správné vykázání daňových a nedaňových příjmů a výdajů, které tvoří důležitý krok pro určení základu daně z příjmů za zdaňovací období (Hakalová, 2019, s. 15).

Další úkolem, kterým se daňová evidence zabývá, je zpracování daňového přiznání, které podnikatel odevzdává na konci příslušného zdaňovacího období správci daně. V daňovém přiznání musí být zaznamenány případné rozdíly mezi daňovou evidencí a skutečným stavem majetku a dluhů podnikatele (Dušek, 2020, s. 10; Hakalová, 2019, s. 15).

3.1.3 Forma a knihy daňové evidence

Podnikatel může vést daňovou evidenci ručně nebo pomocí Excelu. Záleží na něm, jakou formu se rozhodne využívat. Při vedení evidence je velmi důležité určit vhodný způsob

používaných knih a vnitřní předpisy, které ustanoví, např. pravidla pro zaznamenávání pohybu peněžních prostředků či vedení údajů o majetku a závazcích. Při vedení daňové evidence se využívají tyto knihy:

- deník příjmů a výdajů (peněžní deník),
- kniha pohledávek a závazků,
- kniha přijatých a vydaných faktur,
- kniha zásob (karty zásob),
- kniha mezd,
- kniha evidence majetku (Účetnictví, 2017; Hakalová, 2019, s. 15).

Peněžní deník – deník příjmů a výdajů

Peněžní deník patří k nejdůležitějším knihám daňové evidence. Je určen pro vedení záznamů příjmů a výdajů provedených v hotovosti a bankou. Pohyby peněžních prostředků na bankovních účtech se evidují v deníku podle výpisů z bankovních účtů. V deníku se nepromítají operace charakteru předpisu plateb, vystavených a přijatých faktur apod. (Dušek a Sedláček, 2016, s. 24).

Záznamy v deníku se evidují chronologicky a podle konkrétních dokladů s rozdělením na příjmy a výdaje. Zajišťují se způsobem, který umožňuje zjistit dílčí základy daně z příjmů po skončení zdaňovacího období. Záznamy bývají dokládány příjmovým pokladním dokladem, výdajovým pokladním dokladem a bankovními výpisy (Hakalová, 2019, str.30).

Příjmový pokladní doklad, který je označován jako PPD, je ukazatelem příjmu hotových peněz do pokladny. Výdajový pokladní doklad neboli VPD prokazuje výdaj hotových peněz z pokladny. Kontrolu zajišťují přílohy, kterými jsou, např. strvzenky o zaplacení, paragony (Hakalová, 2019, s. 32).

Deník příjmů a výdajů zaznamenává tyto informace:

- datum provedené transakce,
- označení dokladu,
- stručný popis transakce,
- přehled o souhrnných příjmech,
- přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,
- přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,

- přehled o souhrnných výdajích,
- přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,
- přehled o úpravách podle § 23 a dalších ustanovení dle ZDP, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období (Dušek, 2020, s. 28).

Členění příjmů a výdajů v peněžním deníku

Příjmy a výdaje podnikatelského subjektu, které jsou zaznamenávány v peněžním deníku, jsou rozděleny dle daňového hlediska na:

- příjmy zahrnované do základu daně,
- příjmy nezahrnované do základu daně,
- výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů,
- výdaje, které nelze uznat za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Toto zásadní členění příjmů a výdajů vyplývá ze ZDP (Kučerová, 2010; Hakalová, 2019, s. 41).

Příjmy zahrnované do základu daně

Příjmy zahrnované do základu daně, jiným označením jako „daňové příjmy“ jsou příjmy z podnikatelské činnosti, které podnikatel obdrží za prodej zboží, výrobků či za poskytované služby nebo z prodeje majetku zahrnutého do obchodního majetku. Jedná se o daňové příjmy s rozdělením na:

- prodej zboží,
- prodej výrobků,
- prodej služeb,
- ostatní (Pilátová, 2019, s. 79; Soukupová, 2008).

Příjmy nezahrnované do základu daně

Příjmy nezahrnované do základu daně se nazývají také jako nedaňové příjmy. Příkladem jsou příjmy z podnikatelské činnosti, které již do základu daně nezahrnujeme, protože byly zdaněny dříve nebo nepodléhají dani z příjmů. V deníku jsou rozděleny na:

- příjmy zdaněné u zdroje srážkou,

- DPH na výstupu,
- úvěry,
- zápůjčky,
- peněžité vklady,
- ostatní příjmy (Hakalová, 2019, s. 42; Soukupová, 2008).

Výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Zákon o dani z příjmů rozděluje výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Výdaje na dosažení příjmů jsou takové, bez kterých by zdanitelných příjmů nemohlo být docíleno. Tvoří je výdaje, např. na mzdy, energie, materiál apod. Za výdaje na zajištění příjmů lze definovat ty, které zajišťují, že dosažené příjmy nebo příjmy očekávané nebudou ohroženy. Na udržení příjmů lze řadit výdaje vynaložené na to, aby pořízené věci v minulosti nadále fungovaly a dosahovaly dalších příjmů. Daňové výdaje, které vznikají v souvislosti s příjmy z podnikání a dle ZDP jsou uznány jako výdaje, které snižují základ daně. V peněžním deníku jsou rozděleny na:

- nákup materiálu,
- nákup drobného nehmotného a hmotného majetku,
- nákup nehmotného majetku,
- nákup zboží,
- mzdové výdaje,
- platby zdravotního pojistného za zaměstnance,
- platby sociálního pojistného za zaměstnance,
- provozní režie,
- ostatní výdaje (Nigrin, 2020).

Výdaje, které nelze uznat za výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů

Jde o výdaje, které dle zákona o daních z příjmů základ daně nesnižují. Nedaňové výdaje jsou v peněžním deníku rozděleny na:

- nákup hmotného majetku,
- platba daně z příjmů podnikatele včetně záloh,
- výdaje na účely, na které byla vytvořena zákonná rezerva v předchozích letech,
- DPH na vstupu,

- osobní spotřeba spotřebitele,
- platby pojistného za podnikatele (zdravotní, důchodové a nemocenské pojištění),
- peněžité bezúplatné plnění,
- splátky úvěrů a zápůjček,
- výdaje na reprezentaci,
- manka a škody,
- ostatní výdaje (Hovorka, 2012; Hakalová, 2019, s. 42)

Na podnikateli je, zda se rozhodne vykázat výdaje nikoliv ve skutečné výši, ale paušální částkou. Toto se týká i poplatníka, který je plátcem DPH. Paušální částka je stanovena v ZDP procentem z evidovaných příjmů. Poplatník vede pouze evidenci příjmů. Pokud by se rozhodl přejít na skutečné náklady, je nutné mít evidenci závazků a pohledávek (Pilátová, 2019, s. 28; Dušek, 2020, s. 25).

Tabulka 1 Výdaje procentem z příjmu

%	Přehled paušálních výdajů	Finanční limit paušálních výdajů
80 %	Ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství Ze živnostenského podnikání řemeslného Z příležitostné zemědělské půdy	1 600 000
60 %	Ze živností ostatních	1 200 000
40 %	Z jiné samostatné činnosti	800 000
30 %	Z pronájmů majetku v OM a z pronájmů	600 000

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Pilátová, 2019, s. 28)

Kniha pohledávek

Pohledávky tvoří v penězích vyjádřené nároky věřitele na zaplacení smluvně dohodnutých sum, např. za poskytnuté výkony, zálohy či jiná plnění. Oceňují se podle § 5 odst. 9 zákona o daních z příjmů, a to sice: jmenovitou hodnotou, pořizovací cenou, cenou určenou při bezúplatném nabytí. Kniha slouží k evidenci pohledávek podnikatele u jiných subjektů. Podnikatel si může vybrat, jestli pohledávky zaznamenávat do knihy pohledávek, na evidenční karty nebo do počítačových souborů (Dušek, 2020, s. 32).

Evidence pohledávek obsahuje informace o:

- pohledávkách z obchodních vztahů,
- pohledávkách z poskytnutých zásob,
- pohledávkách z poskytnutých půjček,
- pohledávkách, které vyplývají z plnění povinností podle zvláštních právních předpisů,
- ostatních pohledávkách,
- šecích, které vystavil podnikatel (Dušek a Sedláček, 2016, s. 31).

Kniha dluhů

Dluhy zobrazují v penězích vyjádřené povinnosti dlužníka splatit smluvně dohodnuté částky. Základem této evidence je kniha přijatých faktur, ve které je znázorněná evidence dluhů. Podnikatel si může vybrat, zda vést jednu knihu nebo jich vést několik.

Evidence dluhů obsahuje informace o:

- dluzích z obchodních závazkových vztahů,
- dluzích z přijatých záloh,
- dluzích z přijatých půjček a úvěrů,
- dluzích, které vyplývají z plnění povinností podnikatele podle zvláštních právních předpisů,
- ostaních dluzích,
- šecích předaných podnikatelem k inkasu (Hakalová, 2019, s. 34; Dušek, 2020, s. 35).

Pomocné knihy

Pomocnými knihami se rozumí knihy v daňové evidenci, které doplňují peněžní deník, knihu pohledávek a dluhů. Monitorují se zde ostatní složky majetku a dluhy z pracovněprávních vztahů. Mezi pomocné knihy patří:

- kniha nehmotného majetku,
- kniha hmotného majetku,
- kniha drobného hmotného a nehmotného majetku,
- kniha zásob,
- kniha pro sledování cenin,
- kniha pro sledování nepřímých daní u plátců těchto daní,

- mzdová agenda,
- karty zákonných rezerv,
- karty časového rozlišení,
- kniha evidence jízd,
- a další knihy, karty apod. (Hakalová, 2019, s. 35).

Kniha hmotného a nehmotného majetku

Dlouhodobý majetek je upraven právními předpisy². Základní vlastností dlouhodobého majetku je dlouhodobá životnost, tzn. doba použitelnosti delší než 1 rok. Nespotřebovává se najednou, ale postupně. Opatřebení se vykazuje formou odpisů. Člení se na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý finanční majetek.

Za dlouhodobý nehmotný majetek se pokládají:

- nehmotné výsledky výzkumu a vývoje,
- software,
- ocenitelná práva, která mají délku použitelnosti delší než 1 rok a částka s pořizovací cenou nad 60 000 Kč.

Za dlouhodobý hmotný majetek se pokládají:

- pozemky, stavby, budovy, byty a nebytové prostory, kulturní památky, umělecká díla, sbírky a předměty kulturní hodnoty bez ohledu na pořizovací cenu,
- hmotné movité věci, u kterých je doba použitelnosti delší než 1 rok a cena pořízení je vyšší než 40 000 Kč,
- pěstitelské celky travnatých porostů s dobou použitelnosti delší než 3 roky.

Samostatnou skupinu tvoří dlouhodobý finanční majetek, který netvoří ani neodepisuje náklady při pořízení. Tvoří ji majetková účast a ostatní majetkové a úvěrové cenné papíry držené déle než 1 rok. Hmotný, nehmotný a finanční majetek se oceňuje vstupní cenou, kterou tvoří pořizovací cena, reprodukční pořizovací cena a vlastní náklady (Dušek, 2020, s. 44 - 45).

---

² § 6-9 vyhlášky č. 500/2002 Sb., (dále jen „VPÚ“), kterou se provádí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

Odpisy

Typickým rysem dlouhodobého majetku je, že je pořizován na delší dobu a neopotrebovává se najednou. Postupné opotřebování je vyjádřeno pomocí odpisů. Odpisováním dlouhodobého majetku tvoří postupné zahrnování vstupní ceny do daňových výdajů. Odpisuje se v souladu s § 26 – 33 zákona o daních z příjmů, avšak od roku 2001 nepodléhá pravidlům ustanoveným v tomto zákoně a výdaj se zaznamenává do deníku příjmů a výdajů ve chvíli pořízení. Existují dva základní způsoby odpisování. Rovnoměrné a zrychlené odpisování, které vymezuje zákon o daních z příjmů (Hakalová, 2019, s. 49; Dušek, 2020, s. 49).

Dle VPÚ by měla karta dlouhodobého majetku provádět všechny požadavky, které jsou kladené na analytickou evidenci HM a alespoň obsahovat tyto informace:

- charakteristika majetku, ocenění majetku, datum pořízení majetku, způsob odepisování, technické zhodnocení, cena daňových odpisů za zdaňovací období, zřizovací zástavní právo, datum a způsob vyřazení (Dušek, 2020, s. 47).

Evidence zásob

Za zásoby se podle VPÚ považují:

- materiál do okamžiku spotřeby,
- nedokončená výroba, polotovary vlastní výroby, výrobky, zvířata,
- zboží do okamžiku prodeje a mladá a ostatní zvířata (Dušek a Sedláček, 2016, s. 64).

Stav a pohyb zásob je zachycen na skladních kartách, které by měly obsahovat tyto informace:

- datum nebo podpis majetku,
- datum pořízení,
- pořizovací cenu,
- počet jednotek majetku,
- datum a způsob vyřazení (Dušek a Sedláček, 2016, s. 64).

Evidence zásob může evidovat i hmotný majetek v ocenění do 40 000 Kč, který musí nést označení, že se jedná o tzv. drobný hmotný majetek a doba použitelnosti je delší než jeden rok. Tento majetek lze zaznamenávat i na inventárních kartách drobného majetku (Hakalová, 2019, s. 57).

U podnikatelů, kteří vykonávají maloobchodní činnost, při které je těžké vedení skladních karet podle individuálních zásob, se za záznamy o zásobách pokládají i jiné varianty, které prokazují celkový stav, např. „kontrola korunou“, která se eviduje v prodejních cenách. Každý nárůst zásob se ocení prodejní cenou a v té shodné hodnotě se přičte k souhrnnému zůstatku zásob. Úbytek zásob se poté bude evidovat na základě vykázaných tržeb (Dušek, 2020, s. 64; Hakalová, 2019, s. 57).

Přehled o majetku a závazcích

Přehled o majetku a závazcích tvoří informace pro zpracování daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Stav na začátku období je zpracován podle údajů z minulého období. Stav na konci období je tvořený podle údajů z evidence takto:

- hmotný majetek – zůstatkové ceny zařazené v oddílu Majetek,
- peněžní prostředky v hotovosti – aktuální zůstatky veškerých pokladen a valutových pokladen,
- peněžní prostředky na BÚ – zůstatky všech bankovních účtů,
- zásoby – všechny údaje ze skladových karet v oddílu Sklady a výkony,
- pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a půjček – aktuální částky podle evidencí Vydaných faktur a Ostatních pohledávek,
- ostatní majetek – konečné zůstatky zařazeného majetku,
- závazky včetně přijatých úvěrů a půjček – aktuální hodnoty evidence Přijatých faktur a Ostatních závazků (Duna, 2020).

3.1.4 Postup při uzavírání knih na konci zdaňovacího období

Knihy daňové evidence se uzavírají k poslednímu dni zdaňovacího období, ke dni skončení činnosti a ke dni předcházejícímu dni účinnosti konkursu.

Uzavřením knih daňové evidence se zjišťují:

- souhrnné částky zdanitelných příjmů a daňových výdajů,
- stavy neuhrazených pohledávek a dluhů,
- stavy majetku v knihách majetku,
- stavy v ostatních záznamech a pomocných knihách, a další (Kučerová, 2013).

3.2 PodvojnÉ účetnictví

PodvojnÉ účetnictví je obor sociálnÉ ekonomickÝch informací, které na podnikové úrovni vytváří celistvý systém. Jedná se o soustavu chronologického, soustavného zobrazení všech činností podniku, většinou tvořených v peněžních jednotkách. Jsou zde vedeny záznamy o majetku, závazcích, nákladech, výnosech a výsledku hospodaření. Každý konkrétní účetní případ se zobrazuje na dvou účtech známých jako Má dáti/Dal. VH je zjišťován současně jak ve výsledovce, tak i v rozvaze. Účetnictví je mnohem náročnější proces než vést daňovou evidenci, i z toho důvodu podnikatelé svěřují své účetnictví do rukou svých účetní (Hlůšková, 2020).

3.2.1 Právní úprava účetnictví

Právní úprava účetnictví se řídí nejdůležitějšími právními předpisy, mezi které patří:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., o účetnictví,
- České účetní standardy pro podnikatele (Novotný, 2019, s. 22).

a) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako zákon o účetnictví), kde jsou stanoveny určité předpoklady a principy vedení účetnictví, vymezuje předmět účetnictví, oceňování, účetní období apod. Účetnictví by mělo být vedeno správně, srozumitelně, průkazně, úplně a přehledně. Podnikatelé, kteří jsou zapsáni v obchodním rejstříku, tedy jak fyzické, tak právnické osoby, účtují v podvojném účetnictví o stavu majetku, závazků, VK, o nákladech a výnosech, zisku nebo ztrátě. Osoby, na které se vztahuje zákon o účetnictví jsou označovány účetními jednotkami (Novotný, 2019, s. 21; Skálová, 2020, s. 11).

b) Vyhláška č. 500/2002 Sb., o účetnictví

Touto vyhláškou se realizují různá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, které účtují v soustavě podvojného účetnictví. Vyhláška rozvíjí některá ustanovení zákona o účetnictví do podrobnější úpravy. Určí se zde zejména:

- účetní závěrka,
- směrná účtová osnova na úrovni skupin účtů,
- účetní metody a jejich použití,
- konsolidovaná účetní závěrka (Skálová, 2020, s. 12).

c) *České účetní standardy*

České účetní standardy považují za hlavní cíl dosažení souladu při používání účetních metod. Ministerstvo financí má na starost vydávání a vytváření účetních standardů, které nesmí být v rozporu s ustanoveními zákona o účetnictví a ostatními právními předpisy. Součástí účetních standardů tvoří popis účetních metod nebo postupy účtování (Skálová, 2020, s. 13).

3.2.2 **Bilanční princip**

Účetnictví monitoruje majetek obchodního závodu, který je rozdělen na druhovou strukturu a zdroje, z nichž byl pořízen a sleduje, co obchodní závod vlastní (majetek). Forma majetku je zobrazena v peněžním vyjádření. Druhová struktura se také označuje jako aktiva (Averkamp, 2021; Skálová, 2020, s. 18).

Aktiva jsou zobrazována podle mezinárodních účetních standardů jako složky majetku obchodního závodu, které:

- tvoří pro obchodní závod budoucí ekonomický užitek,
- musí být dostatečně bezpečné a evidentní,
- položka aktiv představuje dopad hospodářských operací realizovaných v minulosti,
- položka aktiv musí být spolehlivě ocenitelná, je vyjádřena v penězích (Skálová, 2020, s. 18 - 19).

a) *Rozvaha a výkaz zisku a ztráty*

Rozvaha patří mezi účetní výkazy, které zobrazují přehled majetku podniku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv. Rozvaha se sestavuje na počátku období (zahajovací) a na konci období (konečná). Na začátku každého dalšího období je sestavována počáteční rozvaha. Mezi účetní zásady patří bilanční princip. Tento princip nese označení pro rozvahu konečnou, která je shodná s počáteční následujícího účetního období. V rozvaze je uvedena

hodnota aktiv podle jednotlivých položek neupravená o opravné položky a oprávk (brutto), hodnota opravných položek a oprávek (korekce) a hodnota aktiv snižená o opravné položky a opravné položky (netto) (Sagit, 2020).

Výkaz zisku a ztráty, který je také označován jako „výsledovka“, je povinnou součástí účetní závěrky. Výkaz je určen pouze pro nákladové a výnosové účty a výsledek hospodaření. Členění nákladů a výnosů se člení buď na druhové nebo účelové. Je na každé účetní jednotce, zda bude sestavovat výsledovku v druhotném nebo účelovém členění (Redakce, 2016).

b) Podvojnost a souvztažnost účetních zápisů

Princip podvojnosti znamená, že každá hospodářská operace má dva krajní body, dvě stránky a dvojí vliv. Zaznamenává se jak na stranu MD (Má Dáti), tak na stranu D (Dal), při které musí platit, že obě změny jsou shodné (totožná částka) (ALTAXO, 2019).

Podvojnost má mnoho významů, např.:

- pomocí podvojnosti zaznamenává účetnictví ekonomický pohyb, dvě strany použitých účtů představují krajní body pohybu,
- účetnictví je kompletní systém vnitřně spojených podvojností,
- součástí účetnictví jsou kontrolní prostředky na bázi podvojnosti (Skálová, 2020, s. 28).

Souvztažnými účty se rozumí dva účty, na které se zachycuje konkrétní účetní případ. Účetní zápis musí být formálně a věcně správný (ALTAXO, 2019).

3.2.3 Účetnictví v plném rozsahu

Povinnost vést účetnictví v plném rozsahu má každá účetní jednotka, která přestane splňovat podmínky pro vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Při vedení účetnictví v plném rozsahu každá účetní jednotka určí účtový rozvrh a obsah syntetických účtů v rámci úctových skupin směrné účtové osnovy a je povinna z nich vycházet (Skálová, 2020, s. 24).

3.2.4 Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Dle § 9 zákona o účetnictví platí: „ *Z účetních jednotek mohou vést účetnictví ve zjednodušeném rozsahu ty, které nemají povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo ty, o nichž to stanoví zvláštní zákon* “

Ve zjednodušeném rozsahu mohou účetní jednotky pouze používat syntetické účty, ale mají také povinnost používat analytické a podrozvahové účty. Lze spojit účetnictví v deníku s účetnictvím v hlavní knize. Je dovoleno pouze tvořit opravné položky a rezervy podle zákona o účetnictví. Účetní jednotka může sestavovat účetní závěrku ve zkráceném rozsahu (iÚČTO, 2019).

3.2.5 Účetní knihy

Pomocí zápisů jsou účetní operace zaznamenávány do účetních knih. Účetní jednotky v podvojném účetnictví mají povinnost vést tyto knihy:

- deník,
- hlavní knihu,
- knihu analytických účtů,
- knihu podrozvahových účtů (Bohdalová, 2015).

Při vedení jednoduchého účetnictví lze spojit deník a hlavní knihu do jedné účetní knihy. V praxi je tato kniha označována jako „americký deník“. Každý účetní případ musí být doložen doklady, v časovém sledu jsou zapisovány do deníku a hlavní knihy (na syntetické účty) a do knih analytických účtů (na analytické účty) (Skálová, 2020, s. 28).

Deník

V deníku jsou účetní operace zaznamenány chronologicky a jsou časově uspořádané za sebou podle vzniku, aby došlo k zamezení dodatečným vpisům a úpravám. Deník je také nápomocný při nalezení chybného účtování. Zápis deníku musí obsahovat tyto náležitosti:

- číslo řádku deníku,
- datum účetní operace,
- druh a číslo dokladu,
- částku (Hauzarová, 2016).

Hlavní kniha

Hlavní kniha slouží k zaznamenávání syntetických účtů, zápisy jsou uspořádány věcně. Patří k základním knihám účetnictví. Kniha zachycuje zůstatek k počátku období, obraty na straně MD a D a konečné zůstatky (Sagit, 2021).

Kniha analytických účtů

Vedení analytických účtů je zcela v rukou účetních jednotek, nemá právně danou formu. Analytické účty jsou určeny ke kontrole a k lehčí orientaci v účtech syntetických (Gola, 2009).

Kniha podrozvahových účtů

Podrozvahové účty představují tzv. třetí skupinu účtů. Tvoří důležité skutečnosti, jejichž znalost je hlavní pro zhodnocení majetkoprávní situace účetní jednotky. Jedná se, např. o využívání cizího majetku, ke kterému nemá účetní jednotka vlasnické právo. Provádí se pouze jednostranný zápis buď do deníku nebo hlavní knihy (Bohdalová, 2015).

3.2.6 Účetní závěrka a uzávěrka

Každá účetní jednotka má povinnost sestavit roční účetní uzávěrku a závěrku. Účetní uzávěrka slouží k uzavření účtů, zjištění výsledku hospodaření a vypočítání daně z příjmů. Závěrka slouží k vyhotovení účetních výkazů. Informace, které jsou zaznamenány v účetní závěrce a uzávěrce charakterizují hospodářskou situaci celého podniku (Holíková, 2011).

Účetní uzávěrku tvoří veškeré kroky, které vedou k uzavření účetních knih a následnému sestavení účetní závěrky. Jedná se o zjištění a zaúčtování operací zobrazených níže:

- 1) zaúčtování časového rozlišení nákladů a výnosů, zaúčtování dohadných položek,
- 2) zaúčtování kurzových rozdílů k cizoměnovým položkám,
- 3) provedení inventarizace a zaúčtování inventarizačních rozdílů,
- 4) na základě výsledků inventarizace stanovení opravných položek k aktivům,
- 5) zaúčtování zákonných opravných položek k pohledávkám a odpis pohledávek,
- 6) tvorba nebo zaúčtování rezerv,
- 7) výpočet a zaúčtování splatné daně,
- 8) výpočet a zaúčtování odložené daně (Skálová, 2020, str. 135).

Řádná účetní závěrka je sestavená k rozvahovému dni, tzn. ke dni, kdy se uzavírají knihy. Tato uzávěrka je sestavována k poslednímu dni účetního období (tj. 12 po sobě jdoucích měsíců). V ostatních případech se jedná o mimořádnou účetní závěrku (Skálová, 2020, s. 136).

Účetní závěrka je tvořena z rozvahy, výkazu zisku a ztráty a přílohy. V příloze jsou uvedeny doplňující informace k rozvaze a k výkazu zisku a ztráty. Přehled peněžních toků neboli cash flow sleduje příjmy a výdaje, zato výkaz zisku a ztráty zachycuje výnosy a náklady. Přehled o změnách vlastního kapitálu má informovat o zvýšení nebo snížení složek vlastního kapitálu (Skálová, 2020, s. 140).

Tabulka 2 Části účetní závěrky podle velikosti jednotky

Účetní jednotky	Aktiva celkem	Části účetní závěrky
Mikro	<9 000 000 Kč	Rozvaha Příloha
Malé bez povinného auditu	<100 000 000 Kč	Rozvaha Příloha
Malé s povinným auditem	<500 000 000 Kč	Rozvaha VZZ Příloha
Střední a velké	>500 000 000 Kč	Rozvaha VZZ Příloha Cash flow Výkaz o změnách vlastního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Skálová, 2020, s. 138)

3.2.7 Výhody a nevýhody daňové evidence

Z pohledu administrativy se často uvádí, že je daňová evidence považována za snadnější formu evidování podnikatelské činnosti oproti vedení podvojného účetnictví. Podnikatel může vést daňovou evidenci, např. v Excelu nebo ručně a nemusí zpracovávat účetní závěrku a nemá povinnost publikovat náležité výkazy. Také je považována za daňově výhodnější, jelikož příjmy (zdanitelné) tvoří až skutečně inkasované peněžní prostředky. Nevýhoda daňové evidence může být taková, že nezobrazuje tak věrný obraz skutečnosti, jako podvojně účetnictví (Pilařová, 2015, s. 60).

3.2.8 Výhody a nevýhody podvojného účetnictví

Mezi výhody vedení podvojného účetnictví se řadí přesnější a věrný pohled vykazování informací o hospodářské činnosti. Vedení účetnictví spíše využívají podnikatelé, kteří podnikají ve větším rozsahu a chtějí mít komplexnější obraz o své podnikatelské činnosti. Také mohou uplatnit výdaje paušálem, pokud by to bylo pro ně výhodnější. Nevýhoda v účetnictví může být taková, že každá účetní jednotka má povinnost sestavit roční účetní uzávěrku a závěrku. Účetní závěrka musí být publikována podnikatelem ve veřejném rejstříku (Pilařová, 2015, s. 60).

3.3 Přejchod z daňové evidence na podvojnó účetnictví

Fyzické osoby podléhající daňové evidenci, se mohou rozhodnout dobrovolně pro vedení podvojného účetnictví, anebo povinnost vyplývá ze zákona. FO poté musí postupovat v souladu s Přílohou č. 3 zákona o daních z příjmů (Dušek, 2020, s. 100).

3.3.1 Právní předpisy upravující přechod z daňové evidence na podvojnó účetnictví

Přejchodu je nutné věnovat velikou pozornost, protože účetní jednotky jsou povinny vést podvojnó účetnictví minimálně dalších 5 let. Mezi základní předpisy upravující postup při přechodu z daňové evidence na podvojnó účetnictví patří:

- zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, dále jen ZoÚ (§ 1, 4 odst. 7),
- vyhláška č. 500/2002 Sb. (§ 61b – metoda přechodu z daňové evidence na účetnictví),
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (§ 5 odst. 8, § 23 odst. 14, příloha 3) (Hakalová, 2019, s. 101).

3.3.2 Důvody přechodu z daňové evidence na vedení podvojného účetnictví

Podnikatelé mohou začít vést podvojnó účetnictví buď dobrovolně, nebo jim vedení účetnictví stanoví zákon.

a) Povinný přechod z daňové evidence na účetnictví

Všeobecně fyzická nebo právnická osoba má povinnost účtovat v soustavě o účetnictví ve chvíli, kdy je považována za účetní jednotkou podle zákona o účetnictví. Pro některé fyzické osoby – podnikatele platí výjimka, kdy účetní jednotky má povinnost vést účetnictví, které plyne z § 1 odst. 2 ZoÚ, až od roku následující po roce, ve kterém se staly účetní jednotkou, i když podle obratu by se staly účetní jednotkou již dříve (Kubátková, 2019).

Podle § 1 odst. 2 ZoÚ mají povinnost vést účetnictví tyto osoby:

- právnické osoby, které mají sídlo na území ČR,
- zahraniční právnické osoby podnikající na území ČR,
- organizační složky státu,
- svěřenecký fond podle § 1448 až § 1474 OZ,
- fondy obhospodařované penzijní společnostmi,
- investiční fondy bez právní osobnosti.

fyzické osoby tuzemské i zahraniční, které jsou:

- 1) podnikatelskými subjekty zapsány v obchodním rejstříku – poté mají povinnost vést účetnictví ode dne zápisu do OR až do dne výmazu z OR,
- 2) podnikateli, jejichž obrat podle zákona o DPH přesáhl za předcházející kalendářní rok hodnotu 25 mil. Kč – musí vést účetnictví ode dne účetního období následující po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou,
- 3) podnikateli a společníky sdruženými ve společnosti,
- 4) ostatními osobami vedoucí účetnictví na základně dobrovolného rozhodnutí,
- 5) ostatními osobami vedoucí podvojně účetnictví podle zvláštního právního předpisu (Kubátková, 2019).

b) Dobrovolný přechod z daňové evidence na účetnictví

Fyzická osoba si sama určí, zda vést účetnictví či zůstat u daňové evidence. Mezi hlavní důvody pro dobrovolný přechod mohou být vnitřní a vnější požadavky daného podniku. Vychází z toho, že účetnictví vytváří lepší přehled pro podnikatele o jeho podnikatelské činnosti. Účetnictví poskytuje přehlednější, průkaznější informace týkajícího

se určitého podniku. Vnější požadavky vychází od věřitelů, tzn. banky nebo od potencialních investorů (Dušek, 2008).

3.3.3 Postup při přechodu z daňové evidence na účetnictví

Při přechodu je nutné, aby se podnikatel držel určitými kroky, které jsou stanovené zákonem o daních z příjmů. Budoucí účetní jednotka musí provést inventarizaci majetku a závazků a s ní souvisí vykalkulování položek ovlivňující základ daně ve zdaňovací období. Následným krokem je uzavření účetních knih a vypracování daňového přiznání. (Kubátková, 2019).

K prvnímu dni přechodu je třeba:

- inventarizace majetku a závazků,
- sestavení převodového můstku,
- sestavení účtové osnovy a interní (vnitropodniková) směrnice,
- otevření účetních knih,
- sestavení zahajovací rozvahy (Kubátková, 2019).

K poslednímu dni účetního období je třeba upravit základ daně.

Daňový základ se:

1. zvyšuje o:

- hodnotu zásob a cenin,
- hodnotu poskytovaných záloh,
- hodnotu pohledávek (Pilátová, 2019, s. 304).

2. snižuje o:

- přijaté zálohy,
- hodnoty závazků (Kubátková, 2019).

a) Inventarizace majetku a závazků

Povinnost provádět inventarizaci na zjištění zůstatků veškerých položek účetní jednotky plyne ze zákona o účetnictví (§ 29 a § 30 ZoÚ). Cílem inventarizace:

- kontrola věcné správnosti,
- kontrola reálnosti ocenění. (Müllerová, 2020).

Inventarizaci lze provádět v okamžiku, ke kterému je sestavena účetní závěrka (řádná nebo mimořádná) a pro účely podání návrhu na vyrovnání. Při pravidelné inventarizaci lze zahájit inventuru nejdříve čtyři měsíce před rozvahovým dnem a ukončit nejpozději dva

měsíce po rozvahovém dni. Inventarizace zahrnuje mnoho kroků, např. zjištění skutečného stavu majetku a závazků, porovnání stavu zjištěného inventurou se stavem účetním, vyčíslení, proúčtování a vypořádání inventarizačních rozdílů (Müllerová, 2020).

Inventura tvoří buď fyzickou (u hmotného, popřípadě nehmotného majetku), anebo dokladovou (u bankovních účtů, závazků, pohledávek apod.) inventuru (Müllerová, 2020).

b) Sestavení převodového můstku

Převodový můstek prokazuje správnost přechodu. Součástí je také vyčíslení daňového dopadu. Pomocí převodového můstku se vytváří počáteční rozvaha a otevírají se účetní knihy. Základní předpoklady, které převodový můstek musí splňovat, vychází z principů účetnictví a těmi jsou:

- výsledkové účty nemůžou mít počáteční stav,
- $KS = PS$ účtů majetku a závazků,
- veškeré informace z daňové evidence se musí převést,
- $A = P$ (Hruška, 2010, s. 52).

Vzniklý rozdíl mezi MD a D se uvede jako počáteční stav účtu 491 – Účet individuálního podnikatele. Převodový můstek lze doložit protokolem převodu s tabulkou položek, počáteční rozvahou a hlavní knihou (Dušek, 2020, s. 100; Dušek, 2008, s. 45).

c) Sestavení účtového rozvrhu a interní směrnice

Účetní jednotka je povinna vytvořit účtový rozvrh na podkladu směrné účtové osnovy, v němž se musí uvést účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky. Účetní rozvrh je sestavován pro každé účetní období a průběhu lze rozvrh doplňovat (Skálová, 2020, s. 27).

Vnitropodniková neboli interní směrnice je tvořena předpisy, jimiž jsou upravovány postupy činností a stanovovány pokyny, kterými se podnik při vedení účetnictví řídí. Při sestavování směrnic je nezbytné, aby nebyly v rozporu s obecně platnými právními předpisy. Důležitou součástí směrnice je také obsah, ve kterém by mělo být:

1) záhlaví

- záhlaví s identifikačními záznamy firmy, název dokumentace a směrnice,

2) hlavní text směrnice

- odkazat na náležité předpisy,
- uvést, pro koho je směrnice určena apod.,

3) zápatí

- účinnost,
- datum a místo vydání,
- schválení,
- počet stran a číslování stran (Truhlířová, 2013).

d) Otevření účetních knih

Postup při otevření účetních knih přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví je upraven v § 61b VPÚ, kde jde uvedeno:

Fyzická osoba vedoucí daňovou evidenci podle § 7b ZDP zjistí v záznamech evidence:

- stavy jednotlivých složek majetku a závazků včetně dluhů,
- rezerv,
- oceňovacích rozdílů k úplatně nabytému majetku,
- u finančního pronájmu s následnou koupí najatého hmotného majetku neuplatněnou část výdajů ke dni předcházejícímu prvnímu dni účetního období (Pilátová, 2019, s. 294).

Stavy jednotlivých položek (viz výše) se zaznamenají jako počáteční zůstatek účtu určeného k zachycení nákladů příštích období v účtové skupině 38. Rozdíl mezi součtem PS nově otevřených účtů aktiv a součtem pasiv se uvede na účet v účtové skupině 49 (Pilátová, 2019, s. 296).

e) Sestavení zahajovací rozvahy

Na závěr je nutné vytvořit zahajovací rozvahu. Počáteční rozvaha tvoří přehled o majetku a závazcích podniku. Rozdíl mezi součtem veškerých aktiv a součtem pasiv lze najít na účtu 491 – Účet individuálního podnikatele (Dušek, 2008).

3.3.4 Časté chyby při přechodu z daňové evidence na vedení účetnictví

Chyby mohou být způsobené nedostatečnou znalostí podvojného účetnictví.

Mezi nejčastější chyby se řadí:

a) *Daňové chyby*

Patří mezi nejzávažnější chyby při přechodu. Může se jednat o chyby ve prospěch, nebo v neprospěch účetní jednotky. Tyto chyby mohou mít dopad na peněžní prostředky, např. pokuty, vyměření vyšší daňové povinnosti.

b) *Použití chybného účtu*

Pokud účet nemá daňový dopad, lze chybu opravit.

c) *Účetní jednotka může zapsat chybnou částku na účtu.*

d) *Ostudné chyby*

Jde o chyby, které záměrně zkreslují skutečnosti při přechodu a neměly by se v praxi vůbec vyskytovat, např. není evidováno vše, co bylo v obchodním majetku, počáteční zůstatky v hlavní knize neodpovídají zůstatkům v převodovém můstku apod. (Dušek, 2004, s. 59 - 60).

4 Vlastní práce

Ve vlastní práci bude vytvořen konkrétní postup přechodu u vybraného podnikatelského subjektu.

4.1 Představení vybraného podnikatelského subjektu

Zvolený podnikatelský subjekt vykonává svou činnost v oblasti zdravotnictví, konkrétně se specializuje na stomatologii neboli zubní péči. Má samostatnou ordinaci v Praze.

Vykonává své podnikání na základě zvláštního živnostenského oprávnění a není zapsán v obchodním rejstříku, také není plátcem DPH. Začal samostatně podnikat v roce 2019 a rozhodl se vést daňovou evidenci.

Podnikatelská činnost tvoří hlavní zdroj příjmů. V současné době zaměstnává jednoho zaměstnance (2 různé pracovní poměry) a chtěl by do budoucna rozšiřovat svoji praxi a zaměstnávat více lidí.

Vybraný podnikatel přemýšlel nad možným přechodem z daňové evidence na podvojně účetnictví, nespĺňoval žádnou konkrétní podmínku k povinnému přechodu (viz kapitola 3.3.2) na vedení účetnictví, ale zvažoval možnosti z důvodu přesnějšího vykazování informací jeho hospodářské činnosti.

Na základě tohoto konkrétního subjektu byl zpracován postup přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví. K přechodu byly k dispozici veškeré informace o hospodaření vybraného podnikatele.

4.2 Inventarizace majetku a závazků k 31.12. 2019

Po stanovení důvodů přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví, přichází uskutečnění inventarizace majetku a závazků z poskytnutých údajů daňové evidence a její uzavření.

K 31.12.2019 byla provedena inventarizace a skutečný stav majetku a závazků souhlasil se zůstatky v daňové evidenci. Zjištěné rozdíly by se jinak musely vyrovnat. Výsledky konkrétních stavů majetku a závazků jsou uvedeny níže v jednotlivých kapitolách bakalářské práce.

1) Dlouhodobý hmotný majetek

Na konci roku 2019 podnikatelský subjekt zaznamenal v evidenci dlouhodobý hmotný majetek, který zahrnuje zdravotnický přístroj NEWTOM GO 2D OPG. Tento přístroj slouží k rentgenovým vyšetřením a je vybavený celým řetězcem různých technologií (spec.přísl. RTG RXDC eXtend + skener NICAL Smart Micro ST), které umožňují snadnou obsluhu kvalitních snímků. Podnikatel přístroj používá ke své činnosti. Přístroj byl zařazen do obchodního majetku vybraného podnikatele dne 18.07.2019. Dle zákona o daních z příjmů spadá do 2. odpisové skupiny a byla zvolena metoda zrychleného odpisování.

V níže zobrazené tabulce je uveden tento dlouhodobý majetek, pořizovací cena, odpis pro rok 2019 a zůstatková cena k 31.12.2019.

Tabulka 3 Inventura dlouhodobého majetku

Číslo	Majetek	PC (Kč)	Odpisová skupina	Zrychlený odpis 2019	Oprávky	ZC (Kč)
19IM00001	Zdrav. přístroj NEWTOM GO 2D OPG	644 600	2	128 920	128 920	515 680

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

Do účetnictví by byl zdravotnický přístroj zařazen v pořizovací ceně na účet **022 – Hmotné movité věci a jejich soubory**. Oprávky by byly v plné výši uvedeny na účtu **082 – Oprávky k hmotným movitým věcem a jejich souborům**.

2) Dlouhodobý nehmotný majetek

Při vykonávání své činnosti podnikatelský subjekt využívá program Stomatolog, jehož splátky (= výdaje) však nedosahují hodnoty pro zařazení do obchodního majetku zákonné hodnoty.

3) Drobný dlouhodobý hmotný majetek

K 31.12.2019 mohl mít subjekt v evidenci, jako drobný dlouhodobý majetek vybavení své ordinace pro pracovní účely. Položky však nedosahovaly hodnoty 40 000 Kč, tzn. nemusely být zařazeny do DHM, v daném případě vstupovaly rovnou do výdajů k zajištění a udržení příjmů.

Tabulka 4 Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Číslo	Název	Pořizovací cena (Kč)
1.	Stojan k intraorálnímu RTG	9 535
2.	Počítač	16 005
3.	Koš	1 858
Celkem		27 398

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

Celková částka **27 398 Kč** by vstoupila jako počáteční stav účtu **029 – Jiný dlouhodobý majetek** a také na účet **089 – Oprávky k jinému dlouhodobému hmotnému majetku**.

4) Zásoby

Z pohledu povahy činnosti podnikatelský subjekt nezaznamenává žádné stavy zásob.

5) Pokladna

Vybraný podnikatelský subjekt vede pokladnu v českých korunách. Na konci období k datu 31.12.2019 bylo fyzickou inventurou zjištěno, že v pokladně je **38 482 Kč**.

Konečná hodnota souhlasila se zůstatkem uvedeném v deníku příjmů a výdajů podnikatele a nebude tedy potřeba upravovat základ daně.

Částka **38 482 Kč** by se zaznamenala jako počáteční stav účtu **211 – Peněžní prostředky v pokladně**. Subjekt nevede pokladnu v jiných měnách, takže nebude nutné vytvářet analytické účty.

6) Bankovní účet

Podnikatelský subjekt má založené dva běžné účty u Raiffeisenbank a. s., které jsou vedeny v české měně jako pokladna. Hlavní bankovní účet slouží k realizování platebního styku s odběrateli a dodavateli, úřady a jinými institucemi, druhý jako spořicí. Dokladovou inventurou byl zjištěn zůstatek na bankovních účtech celkové výši **77 754,45 Kč** a žádný rozdíl nebyl objeven.

Tabulka 5 Stavby bankovních účtů

Účty	Částka (Kč)
1. hlavní	48 751,80
2. spořicí	29 002,65

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

K zápisu pohybů na běžném účtu slouží syntetický účet **221 – Peněžní prostředky na účtech**, který bude analyticky rozdělen.

7) *Pohledávky*

Do konce roku 2019 nebyly uhrazeny pohledávky, které jsou ve výši **42 953 Kč**. Tato hodnota neuhraných pohledávek zvýší základ daně a bude převedena jako počáteční stav účtu **311 – Pohledávky z obchodních vztahů**. Pozn. Podnikatel není plátcem DPH, jinak by se o tuto daň ponižoval základ daně.

Tabulka 6 Inventura pohledávek

Doklad	Základ daně (Kč)	Celkem (Kč)
190100014	21 060,804	25 485
190100015	12 577	12 577
190100016	4 891	4 891

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

8) *Závazky*

Závazky jsou klasifikovány do podrobnějších skupin a těmi jsou:

- závazky z obchodních vztahů,
- závazky vyplývající z pracovních poměrů a daňové závazky.

Závazky z obchodních vztahů ke konci období (31.12.2019) nejsou žádné.

Závazky z pracovních poměrů byly rozděleny na 3 skupiny:

1. Závazek, který se týká nevyplacených mezd – jedná se o neuhranou mzdu za měsíc prosinec v částce **20 549 Kč** a bude veden na účtu **331 – Zaměstnanci**.
2. Závazek, který tvoří odvody sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění za měsíc prosinec. Tento zápis používá účet **336 – Zúčtování s institucemi sociálního a zdravotního pojištění**, který bude analyticky rozlišen.

Je rozdělen na 2 účty:

- 336.1 – Sociální zabezpečení – **4 539 Kč**,
  - 336.2 – Zdravotní pojištění – **1 958 Kč**.
3. Závazek vyplývající ze zálohy na daň ze závislé činnosti, tzn. odvod daně ze závislé činnosti za prosinec, jehož výše je **2 355 Kč** a tento závazek je zaznamenán jako počáteční stav účtu **342 – Ostatní přímé daně**.

Tabulka 7 Zaměstnanci

Mzda	Částka (Kč)
1.	12 049
2.	8 500

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

4.2.1 Uzavření daňové evidence

V předchozích kapitolách je zaznamenána inventarizace stavu majetku a závazků k 31.12.2019 daného subjektu, nedokazující žádné rozdíly oproti skutečnému stavu. Další část přechodu je vypracování daňové povinnosti a daňového přiznání.

Tabulka 8 Přehled o příjmech a výdajích za rok 2019

Příjmy za účetní období			Výdaje za účetní období		
	Podle zákona o účetnictví	Podle zákona o daních z příjmů		Podle zákona o účetnictví	Podle zákona o daních z příjmů
Příjmy z prodeje zboží, výrobků a služeb	586 069	586 069	Výdaje za nákup materiálu a zboží	175 493	175 493
Ostatní příjmy	245 014	376	Ostatní výdaje	539 354	278 315
Příjmy celkem	831 083	586 445	Výdaje celkem	714 847	453 808
Započtené příjmy		2 679	Započtené výdaje		131 599
Celkové příjmy		589 124	Celkové výdaje		585 407

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

Podle výše zpracovaného přehledu o příjmech a výdajích za rok 2019, v tabulce 8, která představuje celkové příjmy a výdaje na získání, zabezpečení a udržení příjmů, základ

daně podle § 7 ZDP je **132 637 Kč**. Hlavní zdroje příjmů u vybraného subjektu tvoří příjmy z prodeje zboží a poskytování služeb. Převyšující část výdajů tvoří výdaje za nákup materiálu a subjekt zaměstnává zaměstnance, takže část výdajů tvoří i mzdy.

Zákon o dani z příjmů dovoluje provést jisté úpravy, které snižují nebo naopak zvyšují základ daně z § 7 ZDP. Jedná se o nepeněžitě výdaje, které nejsou zahrnuty v přehledu o příjmech a výdajích. Mezi daňově uznatelné náklady, které netvoří peněžní výdaj, jsou odpisy dlouhodobého majetku. Vybraný subjekt odepisuje **128 920 Kč** a uplatňuje daňově uznatelný náklad.

Po úpravě se tedy **DZD § 7 ZDP** změní a částka je ve výši **3 717 Kč**.

Podnikatelský subjekt uvedl mezi nezdánitelné části daně a položky odčitatelné od základu daně soukromé životní pojištění v částce **6 516 Kč**. Uplatňuje slevu na poplatníka, která činí **24 840 Kč**.

Tabulka 9 Výpočet daně z příjmů

Základ daně	3 717
Nezdánitelné části daně a položky odčitatelné od základu daně	
- dary	0
- penzijní pojištění	0
- soukromé životní pojištění	6 516
Úhrn	6 516
Snížený základ daně	0
Zaokrouhlený základ daně na celá sta Kč dolů	0
Daň podle § 16 zákona	0
Sleva na poplatníka	24 840
Daň po uplatnění slev § 35ba	0
Daňový zvýhodnění na vyživované dítě	0
Daň po uplatnění slev § 35c	0

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

4.2.2 Sestavení převodového můstku

K doložení převodu majetku a závazků do účetních knih se uplatňuje převodový můstek. Pro vytvoření převodového můstku se využívají údaje získané provedenou inventarizací majetku a závazků. Tyto údaje jsou evidovány jako počáteční stavy

rozvahových účtů. Tabulka 10 znázorňuje převod všech položek majetku a závazků a také jejich vliv na základ daně.

Tabulka 10 Převodový můstek

Položka	Účet	Kč		ZD		
		MD	D	zvýší	sníží	bez vlivu
Hmotné movité věci	022	644 600				X
Oprávky k HMOV	082		128 920			X
Jiný dlouhodobý majetek	029	27 398				X
Oprávky k jinému dlouhodobému majetku	089		27 398			X
Peněžní prostředky v pokladně	211	38 482				X
Peněžní prostředky na účtech	221	77 754,45				X
Pohledávky z obchodních vztahů	311	42 953		X		
Zaměstnanci	331		20 549		X	
Sociální zabezpečení	336.1		4 539		X	
Zdravotní pojištění	336.2		1 958		X	
Daň ze závislé činnosti	342		2 355		X	
Celkem		831 187,45	185 719			

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

Celkový zůstatek strany MD je **831 187,45 Kč**.

Celkový zůstatek strany D je **185 719 Kč**.

Rozdíl v hodnotě stran MD a D je **645 468,45 Kč**.

4.2.3 Účet individuálního podnikatele

Účet individuálního podnikatele slouží k srovnání vzniklého rozdílu mezi stranou **MD** a **D**. Znázorňuje vložené zdroje podnikatele. Vzniklá částka **645 468,45 Kč** bude zaúčtována jako počáteční stav na straně D na účtu **491 – Účet individuálního podnikatele**. Tímto krokem bude zjištěna rovnost mezi aktivy a pasivy.

Vzniklý zůstatek neovlivňuje daňový základ, jelikož tvoří pouze výši vkladu subjektu do vlastní činnosti.

4.2.4 Sestavení účtového rozvrhu a interní směrnice

Každá účetní jednotka je povinna sestavovat účtový rozvrh, podle kterého bude podnikatelský subjekt účtovat. Během své podnikatelské činnosti může účetní jednotka účtový rozvrh doplňovat o účty podle potřeby. V příloze číslo 1 je uveden účtový rozvrh vybraného subjektu.

Při přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví zákon o účetnictví ukládá povinnost vytvořit interní (vnitropodnikové) směrnice. Vybraný subjekt má povinnost svou podnikatelskou činnost provozovat v souladu s vnitřními právními předpisy.

Interní směrnice zabezpečují metodický postup v konkrétních situacích. Sestavení interních směrnic je velmi rozsáhlé a časově obtížnější práce. Směrnice nejsou obsažené v bakalářské práci. Podnikatelský subjekt se může sám rozhodnout, zda si je vytvoří nebo si je nechá vytvořit daňovým poradcem.

4.2.5 Otevření účetních knih

K otevření účetních knih dochází k prvnímu dni účetního období, a to převodem konečných stavů zjištěných při inventarizaci majetku a závazků na konci období, k datu 31.12.2019 na stavy počáteční konkrétních účtů. Převod se provádí podvojným zápisem na účtu **701 – Počáteční účet rozvažný** a konkrétního účtu jednotlivé položky.

Tabulka 11 Zaúčtování počátečních stavů (otevření účetních knih)

Č. zápisu	Položka	Částka (Kč)	MD	D
1.	Hmotné movité věci	644 600	022	701
2.	Oprávkky k HMV	128 920	701	088
3.	Jiný dlouhodobý majetek	27 398	029	701
4.	Oprávkky k jinému dlouhodobému majetku	27 398	701	089
5.	Peněžní prostředky v pokladně	38 482	211	701
6.	Peněžní prostředky na účtech	77 754,45	221	701
7.	Pohledávky z obchodních vztahů	42 953	311	701
8.	Zaměstnanci	20 549	701	331
9.	Sociální zabezpečení	4 539	701	336.1
10.	Zdravotní pojištění	1 958	701	336.2
11.	Daň ze závislé činnosti	2 355	701	342
12.	Účet individuálního podnikatele	645 468,45	701	491

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda.

4.2.6 Sestavení zahajovací rozvahy

Nezbytnou součástí při přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví je sestavení zahajovací rozvahy. Zahajovací rozvaha má ukazovat správnost přechodu a dodržení bilančního postupu, tzn. aktiva se rovnají pasivům.

Tabulka 12 Rozvaha k 1.1.2020 (Aktiva v celých Kč)

Název položky	Brutto	Korekce	Netto
AKTIVA CELKEM	831 187	156 318	674 869
Dlouhodobý majetek	671 998	156 318	515 680
Dlouhodobý hmotný majetek	671 998	156 318	515 680
Hmotné movité věci	644 600	128 920	515 680
Drobný hmotný majetek	27 398	27 398	0
Oběžná aktiva	159 189		159 189
Krátkodobé pohledávky	42 953		42 953
Pohledávky z obchodních vztahů	42 953		42 953
Stát – daňové pohledávky			
Krátkodobý finanční majetek	116 236		116 236
Peníze	38 482		38 482
Bankovní účet	77 754		77 754

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

Tabulka 13 Rozvaha k 1.1.2020 (Pasiva v celých Kč)

Název položky	
PASIVA CELKEM	674 869
Vlastní kapitál	645 468
Účet individuálního podnikatele	645 468
Cizí zdroje	29 401
Krátkodobé závazky	29 401
Závazky z obchodních vztahů	0
Závazky k zaměstnancům	20 549
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	6 497
Stát – daňové závazky a dotace	2 355

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z programu Pohoda

4.3 Analýza daňových dopadů přechodu

Z přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví plynou povinné úpravy základu daně. Konkrétně v daňové evidenci do základu daně vstupují pouze skutečně zaplacené pohledávky a závazky. Zatímco v účetnictví do základu daně (počítaného z celkových nákladů a výnosů) vystupují i pohledávky a závazky, které budou uhrazeny až déle, a proto nemá přechod většinou pozitivní dopad na daňové zatížení podnikatele.

Podnikatelský subjekt by musel základ daně zvýšit o nezaplacené pohledávky vůči odběratelům. Pohledávky zvyšují základ daně pouze o hodnotu bez DPH (v konkrétním případě je však vybraný subjekt neplátcem). Pokud by podnikatelský subjekt pracoval se zásobami, tak by hodnota zásob také vstupovala do základu daně.

Tabulka 14 Složky zvyšující základ daně

Složky zvyšující základ daně	Částka (Kč)
Pohledávky vůči odběratelům	42 953
Celkem	42 953

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z pohledávek

Závazky, které evidoval vybraný subjekt k datu přechodu, by umožňovaly základ daně snížit. Řadí se k nim závazky z obchodních vztahů, závazky vůči zaměstnancům a institucím sociálního a zdravotního zabezpečení a také závazky k státu.

Tabulka 15 Složky snižující základ daně

Složky snižující základ daně	Částka (Kč)
Závazky vůči zaměstnancům	20 549
Závazky vůči institucím sociálního a zdravotního pojištění	6 497
Daňové závazky vůči státu	2 355
Celkem	29 401

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat ze závazků

Úplná úprava základu daně se tedy zvýší o **13 552 Kč**. V daňovém priznání za rok 2019 se dopad z přechodu neprojeví, zůstává ve výši 3 717 Kč. Zvýšení se vykáže až v následujícím roce, pokud by se rozhodl podnikatelský subjekt pro vedení podvojného účetnictví, anebo dle § 23 odst. 14 ZDP si může podnikatelský subjekt rozložit toto zvýšení do devíti zdaňovacích období.

Tato varianta by platila za předpokladu, že během 9 zdaňovacích období podnikatelský subjekt svou činnost neukončí, nepřeruší nebo se nerozhodne pro uplatňování nákladů formou paušálního výdaje. V tomto zmiňovaném případě by musel podnikatel uplatnit jednorázové zdanění.

4.3.1 Případný návrh, doporučení a zhodnocení situace

V současnosti je obtížné odhadnout celkové daňové zatížení v budoucích letech. Aktuálně se však dá očekávat, že dojde k možnému zvýšení sazby daně z důvodů poskytnutí nemalých finančních prostředků ze strany státu na boj s pandemií způsobenou šířením virového onemocnění Covid-19, které zatížily už tak dost vysoký deficit rozpočtu. Aktuálně je sazba daně 15 % (od roku 2021 progresivně 23 %).

V daném případě by musel být základ daně zvýšen v roce 2020, pokud by se rozhodl podnikatel pro přechod. Částka 13 552 Kč je nízká, ale pro vybraného podnikatele však není opomenutelná. Z tohoto důvodu lze doporučit rozčlenit hodnotu do více zdaňovacích období.

Položky zvyšující základ daně zahrnují pouze pohledávky vůči odběratelům (neviduje žádné závazky). Není vedena evidence zásob, proto výsledná částka není příliš vysoká. V zákonu o dani z příjmů v § 23 odst. 14 je uvedeno, že může podnikatel částku rozložit do 9 zdaňovacích období.

Lze doporučit je rozčlenit do 4 let, kdy je možné očekávat stejné sazby, jako jsou aktuálně. V následujících letech 2020–2023 lze poradit zvyšovat základ daně rovnoměrně, a to o částku 3 388 Kč (13 552/4). Pro zjednodušení výpočtu lze předpokládat, že výsledek hospodaření daňového subjektu bude nulový a sazba daně bude současných 15 % ze základu (zaokrouhlený na celé sto koruny dolů), dále se nebude brát ohled na žádné nezdanitelné části či odčitatelné položky ani slevy na dani, popřípadě daňové zvýhodnění. Dodatečná daň z příjmů fyzických osob by činila 495 Kč ročně / 4 léta.

Riziko může nastat v případě, kdy dojde ke zvýšení sazby a mohlo by se to podnikatelskému subjektu prodražit.

5 Metodický postup přechodu

Metodický postup tvoří jistý návod, krok za krokem, jak se dostat k cílovému stavu určité problematiky. V následující kapitole je popsán obecný postup přechodu z daňové evidence na podvojně účetnictví, který byl vytvořen i v praktické části, jako jeden z příkladů u vybraného podnikatelského subjektu.

5.1 Kroky přechodu

1. V první řadě musí podnikatelský subjekt zjistit veškeré informace, zda může přecházet z daňové evidence dobrovolně, nebo mu povinnost nařizuje zákon (viz kap. 3.3.2). Po rozhodnutí o přechodu, musí být stanovený termín přechodu z DE na podvojně účetnictví, kdy začne vést podvojně účetnictví.
2. Po určení důvodu přechodu a stanoveného termínu, musí být zpracována inventarizace majetku a závazků ke konci období, k datu 31.12. Každý podnikatelský subjekt musí vypočítat, popřípadě doplnit potřebné chybějící informace, např. odpisy, pohledávky, zásoby apod.
3. Je potřeba pro podnikatele uzavřít DE, vyčíslit daňovou povinnost a sestavit daňové přiznání.
4. Po uzavření daňové evidence, musí podnikatelský subjekt zpracovat, tzv. převodový můstek.
5. Vypracuje se protokol o přechodu daňové evidence na podvojně účetnictví.
6. Pokud je potřeba, musí podnikatel doplnit analytické členění účtů ke konkrétním složkám, které jsou používány při jeho podnikatelské činnosti.
7. Jsou zaúčtovány konečné stavy z DE do podvojně účetnictví.
8. Podnikatelský subjekt musí zkontrolovat, zda jsou shodné PS s KS.
9. Sestavuje se počáteční rozvaha a vnitropodnikové směrnice.

5.1.1 Krok č.1

Každý podnikatelský subjekt by si měl v první řadě zjistit všechny potřebné informace o tom, zda může přecházet z daňové evidence na podvojně účetnictví dobrovolně, nebo mu je přechod nařízen dle zákona. V první řadě je dobré stanovit datum přechodu, kdy podnikatelský subjekt začne vést podvojně účetnictví.

Konkrétní příklad:

Podnikatelský subjekt, který je zapsán v OR, povede podvojně účetnictví od začátku svého podnikání, tzn. od zapsání do OR. Naopak podnikatelský subjekt, který má povinnost dle zvláštních právních předpisů, začne vést účetnictví od zahájení svého podnikání.

Ostatní FO, které jsou podnikateli a jejich obrat za 12 předcházejících kalendářních měsíců přesáhl 25 000 000 Kč (od 1. dne kalendářního roku), jsou povinny vést účetnictví od 1. dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly ÚJ.³

Konkrétní příklad:

Poplatník, který vedl daňovou evidenci, měl v r. 2014 obrat přes 35 mil. Kč, od 1.1.2015 se stává ÚJ a od 1.1.2016 má povinnost vést podvojně účetnictví.

Další důvod přechodu je dobrovolný (viz kap. 3.3.2).

Konkrétní příklad:

Podnikatelský subjekt XY uvedený v této BP se rozhodl pro dobrovolný přechod, nespňuje žádné povinné podmínky pro přechod, tudíž je povinný vést účetnictví od prvního dne účetního období následujícího po období, ve kterém se rozhodl vést účetnictví (v tomto případě by vedl účetnictví v roce 2020).

5.1.2 Krok č. 2

Další potřebný krok, který je při přechodu z daňové evidence na účetnictví důležitý, je inventarizace majetku a závazků, která se zpracovává na konci období, k datu 31.12.

K provedení inventarizace je potřeba podat pokyn k inventarizaci. Inventarizací se zjistí skutečný stav konkrétních položek majetku a závazků podnikatelského subjektu, porovnávají se skutečné stavy, které se zjistily, se stavem účetním, nakonec se vypořádají případné zjištěné inventarizační rozdíly. V praktickém příkladu se prováděla inventarizace k 31.12.2019.

---

³ § 1 odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Kontroly konkrétních složek

Kromě důležité inventarizace jsou také velmi podstatné určité kontroly konkrétních položek majetku.

U kontroly pohledávek, které nejsou promlčené a jsou pro podnikatelské subjekty z hlediska sumy důležité, tak je potřebné se přihlásit k rozhodčímu řízení.

U zásob je nejvýhodnější to, aby podnikatelský subjekt všechny zásoby spotřeboval, popř. prodal, protože se při přechodu z DE na účetnictví zahrnují do základu daně. Pohledávky a zásoby zvyšují základ daně. V konkrétním příkladu v praktické části tento podnikatelský subjekt zásoby neeviduje.

U kontroly závazků (jsou pro podnikatelské subjekty přínosné, tvoří náklad) si podnikatel musí pohlídat, zda jsou nezaplacené faktury evidovány správně, např. se může přihodit to, že podnikatel fakturu uhradil, ale stále ji má poznamenanou jako závazek. Dále je možné, že nastane situace, kdy podnikatel chybně zahrne fakturu do nákladů a tím se dopustí neoprávněného snížení základu daně. Kromě obchodních závazků se kontrolují i neobchodní, např. neuhrazené daně, poplatky, penále, pokuty, zdravotní a sociální pojištění apod. Konkrétně vybraný subjekt XY v BP nevykazoval žádné závazky z obchodních vztahů, pouze mzdy a daňové závazky, které snižují základ daně.

U dlouhodobého majetku se podnikatel zaměří především na majetek, který již pro jeho činnost není přínosný. Tento majetek by byl vyřazen pomocí vyřazovacího protokolu. V konkrétním příkladu položky nedosahovaly hodnoty 40 000 Kč, tzn. nemusely být zařazeny do DHM, v daném případě vstupovaly rovnou do výdajů k zajištění a udržení příjmů.

Aktuálně se hranice pro vstupní cenu změnila a byla zvýšena na 80 000 Kč. Movité věci s oceněním nepřesahující 80 000 Kč, pořízené k datu 1.1.2021 a déle. Pokud jde, např. o výdaje (typu technického zhodnocení – modernizace, rekonstrukce apod.) a celková hodnota nepřesáhne na konci zdaňovacího období hranici 80 tis. Kč, lze tyto výdaje uplatnit jako daňový výdaj (Pokorná, 2021).

5.1.3 Krok č. 3

Po kontrole inventarizace je dalším krokem uzavření daňové evidence, vypracování daňové povinnosti a zpracování daňového přiznání. Podle zpracovaného přehledu o příjmech

a výdajích za daný rok se zjistí z celkových příjmů a výdajů základ daně z příjmu dle § 7 ZDP.

Konkrétní příklad:

Celkové příjmy jsou ve výši 586 445 Kč a celkové výdaje ve výši 453 808 Kč. Rozdíl mezi příjmy a výdaji tvoří základ daně podle § 7 ZDP, tedy 132 637 Kč.

Povolují se provádět jisté úpravy základu daně, které jsou zahrnuty v příloze č. 3 zákona o daních z příjmů, a to buď zvýšit daně o hodnotu zásob a cenin, hodnotu poskytnutých záloh a o hodnotu pohledávek, které by se řadily do zdanitelných příjmů. V konkrétním praktickém příkladu byly pohledávky vůči odběratelům. Dále se musí základ daně snížit o hodnotu přijatých záloh a závazků, které by se při úhradě staly výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů.

Pro plátce DPH platí, že hodnotou závazků se myslí, hodnota bez DPH (pokud byl uplatněn odpočet DPH) a hodnota pohledávky bez DPH (pokud by byla splněna povinnost na výstupu).

Od základu daně z příjmů se mohou také odečíst tzv. odčitatelné položky dle § 15 a § 34 ZDP. K roku 2020. Těmi jsou:

- dary – hodnota musí přesahovat částku 1 000 Kč a nejvyšší hodnota může být 30 % ze ZD,
- zaplacené úroky ze stavebního spoření, úvěru a hodnota nesmí přesáhnout částku 300 tis. Kč,
- příspěvek na penzijní pojištění – 24 000 Kč,
- životní pojištění – 24 000 Kč,
- členské příspěvky placené odborovou organizací – maximální částka odčitatelné položky je 3 000 Kč,
- úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělání – nejvyšší částka činí 10 000 Kč, ale může být navýšena o 3 000 pro poplatníky, které jsou ZTP. U ZTPP osob částka činí až 15 000 Kč.

Podle § 34 od základu daně je odečtena daňová ztráta, odpočet na podporu výzkumu a vývoje a odpočet na podporu vzdělání (Bílý, 2021).

Slevy na dani, které jsou uplatňovány při výpočtu daně jsou stanoveny podle § 35b ZDP, k roku 2020 a jsou jimi, např. slevy:

- na poplatníka v částce 24 840 Kč,
- na manželku/manžela v částce 24 840 Kč, ale za stanovené podmínky, že manželka/manžel nepřesáhnul příjem přes 68 000 Kč,
- na manželku/manžela ZTP – 2x24 840 Kč,
- na invalidu, který činí 2 520 Kč ročně, tedy 210 Kč měsíčně (první stupeň), popř. rozšířená sleva na invalidu 5 040 Kč, tzn. 420 Kč měsíčně,
- pro držitele průkazu ZTP/P – 16 140 Kč, měsíčně 1 345 Kč,
- na studenta – 5 040 Kč,
- na umístění dítěte – roční daňové zvýhodnění činí pro rok 2020 pro 1.dítě 15 204 Kč, 2. dítě 19 404 Kč a 3. a další děti v částce 24 204 Kč. Měsíčně v částkách 1 267 Kč, 1 617 Kč a 2017 Kč (Bílý, 2021).

Daňové příznání

Povinnost k dani z příjmu fyzických osob se řídí zákonem o daních z příjmů. Daňové příznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmu fyzických osob přesáhly 15 000 Kč, pokud se ale nejedná o příjmy od daně osvobozené nebo o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Daňové příznání je povinen podat i ten, který sice nepřesáhl 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu. ⁴

5.1.4 Krok č. 4

Převodový můstek má dokazovat, že při konkrétním přechodu podnikatele z DE na vedení účetnictví nebyla zjištěna žádná chyba. Při přechodu mohou být v PS na účtech v účetnictví pouze rozvahové a podrozvahové účty. Z rozdílu vyčíslený z MD a D vznikne účet individuálního podnikatele, účet – 491.

Konkrétní příklad:

MD bylo ve výši 234 500 Kč a D ve výši 285 569 Kč a z toho vznikla částka - 51 069 Kč. Na účtu 491 - Účet individuálního podnikatel vznikl záporný zůstatek. Pro podnikatele by to znamenalo si půjčit z tzv. cizích zdrojů, např. se jedná o půjčku nebo úvěr.

---

⁴ § 38g zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

V praxi v některých programech nelze při přechodu zapsat počáteční stav na účtu 491, ale musí být nejdříve evidováno na účet 701 (Účet-Počáteční stav rozvažný) a až poté se musí zaúčtovat na účet 491. PS se získají z jednotlivých knih DE.

Z evidence příjmů a výdajů se získávají zůstatky z pokladny, bankovního účtu a stav na účtu peníze na cestě (261- Peníze na cestě). Z ostatních knih se získávají pro zpracování můstku zůstatky pohledávek, závazků z obchodních vztahů apod.

5.1.5 Krok č. 5

Vytvořený protokol k převodovému můstku může podnikatelský subjekt zpracovat, např. v Excelu pomocí uspořádané tabulky. Podnikatel musí také k protokolu sepsat prohlášení o přechodu z daňové evidence na podvojný účetnictví, kde uvede, že k převodovému můstku sepsal všechny KS majetku a závazků, které vycházejí z podnikatelské činnosti a žádné položky nezatajil, jde o tzv. prohlášení účetní jednotky. Archivace dokumentace je zachována po dobu pěti let. (Dušek, 2008)

5.1.6 Krok č. 6

Pokud je potřeba, podnikatel musí doplnit analytické členění účtů ke konkrétním položkám. Analytické členění se provádí z několika důvodů, např. u poklady, pokud je pokladna i vedena v jiné měně než v české nebo rozdělení na krátkodobost a dlouhodobost.

Konkrétní příklad:

Pokladna může být rozdělena na pokladu vedenou v české měně, zaznamenanou na účtu 211.1 a pokladnu vedenou v eurech na účet 211.2 nebo u bankovního účtu (viz kapitola 4.1.2 – Bankovní účty).

5.1.7 Shrnutí posledních kroků přechodu

V posledních krocích podnikatelský subjekt musí převzít skutečné stavy konkrétních položek majetku a závazků z daňové evidence a musí otevřít účetní knihy (viz kapitola 4.2.5).

Také je potřeba rozepsat počáteční stavy na účtech aktiv a pasiv a sestavit zahajovací rozvahu (viz kapitola 4.2.4 a 4.2.6).

Dále podnikatel sestavuje svůj účtový rozvrh, který pak používá během jeho podnikatelské činnosti, viz Příloha 1 a v neposlední řadě musí sestavit interní účetní směrnice podnikatele (viz kapitola 4.2.4).

6 Závěr

Cílem této práce bylo vytvořit podrobnou metodiku možného přechodu podnikatele z daňové evidence na podvojný účetnictví, definovat daňové důsledky související s přechodem a prezentovat je na vybraných praktických příkladech.

Každý podnikatel, který přechází na podvojný účetnictví, a to buď z vlastního rozhodnutí, nebo dle povinnosti vyplývající ze zákona, se musí držet určitých kroků, které jsou pro přechod velmi podstatné.

Podnikatelský subjekt zobrazený v praktické části v roce 2019 přemýšlel nad možným přechodem a chtěl vědět, zda by byl přechod pro něj v tom roce vhodný.

Byl namodelován možný postup přechodu s dílčími kroky. Tyto kroky se týkaly inventarizace majetku a závazků, vyčíslení daňové povinnosti, uzavření daňové evidence, sestavení převodového můstku, zpracování daňového dopadu, otevření účetních knih, sestavení počáteční rozvahy a vytvoření účtového rozvrhu.

Po všech zmíněných povinných krocích a úpravách byl zjištěn daňový dopad základu daně ve výši 13 552 Kč. Tato úprava základu daně by se o tuto hodnotu zvýšila v daňovém přiznání až v následujícím roce nebo by bylo danému subjektu doporučeno, aby výslednou částku rozložil do více zdaňovacích období rovnoměrně.

Avšak bylo také velmi důležité koukat i na ekonomickou situaci podnikatele. Ekonomická situace byla stabilní, konečný stav na účtu 491 - Účet individuálního podnikatele byl ve výši 645 468,45 Kč. Kdyby nastal opak a částka činila záporný zůstatek, musel by si podnikatel půjčit z tzv. cizích zdrojů (půjčka, úvěr).

Dalším velmi klíčovým hlediskem při přechodu z daňové evidence na vedení podvojného účetnictví je kontrola celkového přechodu, zachování zásad účetní a daňové správnosti.

Bakalářská práce by měla být určena především k získání konkrétnějšího povědomí o dané problematice a poskytnout podrobnější informace, jak by měl daný přechod v praxi vypadat a co vše je s ním spojené.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

DUŠEK, Jiří, 2008. *Převod daňové evidence na vedení účetnictví: podle právního stavu k 1.1.2008*. 6. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-2387-7.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2016. *Daňová evidence podnikatelů 2016*. 13. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-9038-6.

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2020. *Daňová evidence podnikatelů 2020*. 17. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-1459-7.

HAKALOVÁ, Jana a Yveta PŠENKOVÁ, 2019. *Daňová evidence: Teorie a praxe*. 2. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7598-239-1.

HRUŠKA, Vladimír, 2010. *Účetnictví ve zjednodušeném rozsahu pro podnikatele*. Praha: VOX. ISBN 978-80-86324-85-2.

NOVOTNÝ, Pavel, 2019. *Účetnictví pro úplné začátečníky 2019*. 13. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-2632-3.

PILÁTOVÁ, Jana, 2015. *Zákon o účetnictví*. 1. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-5804-6.

PILÁTOVÁ, Jana, 2019. *Daňová evidence: Komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ*. 12. Olomouc: ANAG. ISBN 978-80-7554-222-9.

SKÁLOVÁ, Jana, 2020. *Podvojně účetnictví 2020*. 26. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-271-1034-6.

Elektronické zdroje

AVERKAMP, Harold. Accounting Principles. *Accounting coach* [online]. [cit. 2021-03-07].

Dostupné z: <https://www.accountingcoach.com/accounting-principles/explanation/2>

BÍLÝ, Radek. Slevy na dani a odčitatelné položky v roce 2020 a 2021. *Portál.POHODA* [online]. [cit. 2021-03-12].

Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/dan-z-prijmu/slevy-na-dani-a-odcitatelne-polozky-v-roce-2020-a/>

BOHDALOVÁ, Marie, 2015. Účetní knihy - podrozvahových účtů, analytických účtů, kniha hlavní a účetní deník. *Uctovani.net*[online]. [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Ucetni-knihy-podrozvahovych-uctu-analytickych-uctu-kniha-hlavni-a-ucetni-denik&idc=213>

Duna: Ekonomický systém [online]. [cit. 2021-03-04].

Dostupné z: <https://www.duna.cz/duna-mzdy/danova-evidence/danova-evidence/>

Finanční správa [online]. [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace>

GOLA, Petr, 2009. Jaké účetní knihy vede účetní jednotka? *Finance.cz* [online]. Praha [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://firmy.finance.cz/zpravy/finance/242933-jake-ucetni-knihy-vede-ucetni-jednotka/>

HAAS KUBÁTOVÁ, Alena, 2019. Přejchod z daňové evidence na účetnictví. *Portal.POHODA.cz* [online]. [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/prechod-z-danove-evidence-na-ucetnictvi/>

HAUZAROVÁ, Michaela, 2016. *Účetnictví pro začátečníky – 1. díl* [online]. portál.POHODA.cz [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetnictvi-pro-zacatecniky---1-dil/>

Hlavní kniha, 2021. *Madati.cz* [online]. Ostrava: Sagit [cit. 2021-02-27].

Dostupné z:

https://www.madati.cz/info/delfinheslatxt.asp?cd=218&typ=r&levelid=HL_KNIHA.HTM

HLŮŠKOVÁ, Kateřina, 2019. Jak se vede daňová evidence a co je to podvojně účetnictví? *Virtuální účetní* [online]. [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://virtualniucetni.com/danova-evidence/>

HOLÍKOVÁ, Petra, 2011. Účetní uzávěrka. *Uctovani.net* [online]. Tomáš Vojta [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.uctovani.net/clanek.php?t=Ucetni-uzaverka&idc=42>

HOVORKA, Miloš, 2012. Výdaje (náklady), které nelze uznat za vynaložené k dosažení, zajištění a udržení příjmů. *DU.cz: Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Praha: Verlag Dashöfer [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.du.cz/33/vydaje-naklady-ktete-nelze-uznat-za-vynalozene-k-dosazeni-zajisteni-a-udrzeni-prijmu-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EsF3KWTpMZ6LvCapv0oRYrk/>

KANDLER, Ladislav, 2015. Rozdíl mezi vedením účetnictví a daňovou evidencí. *Portál.POHODA.cz* [online]. 28.12.2015 [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezi-vedenim-ucetnictvi-a-danovou-evidenci/>

KOMPLEXNÍ SLUŽBY PRO PODNIKATELE, ALTAXO, 2019. *Princip podvojnosti a princip souvztáznosti* [online]. Praha [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.altaxo.cz/provoz-firmy/ucetnictvi-a-dane/danova-evidence/princip-podvojnosti-a-princip-souvztaznosti>

KONEČNÁ, Jana, 2021. Podnikatel, podnikání, OSVČ. *Jakpodnikat* [online]. [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/podnikani-osvc-podnikatel.php>

KONEČNÁ, Jana, 2021. Daňová evidence není účetnictví. *Jakpodnikat* [online]. [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.jakpodnikat.cz/danova-evidence.php>

KUČEROVÁ, Dagmar, 2010. Deník příjmů a výdajů je možné vést v Excelu, stáhněte si ho zdarma. *Podnikatel.cz* [online]. Praha [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/denik-prijmu-a-vydaju-je-mozne-vest-v-excelu/>

KUČEROVÁ, Dagmar, 2013. Víte, co je daňová závěrka? Je tu co nevidět. *Podnikatel.cz* [online]. Praha [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/vite-co-je-danova-zaverka-je-tu-co-nevidet/>

MÜLLEROVÁ, Libuše. Inventarizace majetku a závazků. *DU.cz: Daně, účetnictví, právo, práce a mzdy pro profesionály* [online]. Verlag Dashöfer, 19.11.2020 [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.du.cz/33/inventarizace-majetku-a-zavazku-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EtEpZI-9ejV4ZUEW5pHWZYI/>

POKORNÁ, Lenka, 2021. Zvýšení vstupní ceny pro zařazení dlouhodobého majetku v účetnictví podnikatelů. *Podnikatel.cz* [online]. [cit. 2021-03-14]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/dopady-zvyseni-vstupni-ceny-pro-dlouhodoby-majetek-v-ucetnictvi-podnikatelu/>

Rozvaha, 2021. *Madati.cz* [online]. Ostrava: Sagit [cit. 2021-02-27].
Dostupné z: <https://www.madati.cz/info/delfinheslatxt.asp?cd=218&typ=r&levelid=ROZVAHA.HTM>

SOLITEA. Daňový řád – stručné seznámení. *Money Blog* [online]. Brno, 11.10.2010 [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://money.cz/nezarazene/danovy-rad-strucne-seznameni/>

SOUKUPOVÁ, Klára. Daňová evidence jako podklad pro přiznání k dani. *Podnikatel.cz* [online]. Praha, 21.11.2008 [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/danova-evidence-jako-podklad-pro-priznani-k-dani/>

TRUHLÁŘOVÁ, Martina. Vnitropodnikové směrnice. *Portál.POHODA.cz* [online]. 27.9.2013 [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/vnitropodnikove-smernice/>

ÚČETNÍ KNIHY V RÁMCI DAŇOVÉ EVIDENCE. *Institut účetnictví* [online]. 18.2.2017 [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <http://www.institutucetnictvi.cz/ucetni-knihy/>

Vedení účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. *IÚČTO.cz* [online]. Praha: Direct Accounting [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.iucto.cz/vedeni-ucetnictvi-ve-zjednodusenem-rozsahu/>

Zákon č. 586/1992 Sb.: Zákon České národní rady o daních z příjmů. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2021-02-27].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Časopis

PILAŘOVÁ, Ivana, 2015. *Účetnictví v praxi: Daňová evidence v roce 2015 - základní principy, výhody, komplikované případy*. Wolters Kluwer, 2015 (7-8). ISSN 1211-7307.

Právní předpisy

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Vyhláška č. 500/2002 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví

České účetní standardy

8 Přílohy

Příloha č. 1 Účtový rozvrh podnikatelského subjektu

38	Přechodné účty aktiv a pasiv						
381	Náklady příštích období	R	A				
382	Komplexní náklady příštích období	R	A				
383	Výdaje příštích období	R	P				
384	Výnosy příštích období	R	P				
385	Příjmy příštích období	R	A				
388	Dohadné účty aktivní	R	A				
389	Dohadné účty pasivní	R	P				
39	Opravná položka k zúčtovacím vztahům a vnitřní zúčtování						
391	Opravná položka k pohledávkám	R	A				
395	Vnitřní zúčtování	R	A				
398	Spojovací účet při společnosti	R	A				
Účtová třída 4							
KAPITÁLOVÉ ÚČTY A DLOUHODOBÉ ZÁVAZKY							
41	Základní kapitál a kapitálové fondy						
411	Základní kapitál	R	P				
412	Ážio	R	P				
413	Ostatní kapitálové fondy	R	P				
414	Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	R	P				
416	Rozdíly z ocenění při přeměně obchodních korporací	R	P				
417	Rozdíly z přeměn obchodních korporací	R	P				
418	Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměně obchodních korporací	R	P				
419	Změny základního kapitálu	R	P				
42	Fondy ze zisku a převedené výsledky hospodaření						
421	Ostatní rezervní fondy	R	P				
422	Nedělitelný fond	R	P				
423	Statutární fondy	R	P				
426	Jiný výsledek hospodaření minulých let	R	P				
427	Ostatní fondy	R	P				
428	Nerozdělený zisk minulých let	R	P				
429	Neuhrazená ztráta minulých let	R	P				
43	Výsledek hospodaření						
431	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	R	P				
432	Rozhodnuto o zůlohové výplatě podílu na zisku	R	P				
45	Rezervy						
451	Rezervy podle zvláštních právních předpisů	R	P				
453	Rezerva na daň z příjmů	R	P				
459	Ostatní rezervy	R	P				
46	Dlouhodobé závazky k úvěrovým institucím						
461	Závazky k úvěrovým institucím	R	P				
47	Dlouhodobé závazky						
471	Dlouhodobé závazky – ovládaná nebo ovládající osoba	R	P				
472	Dlouhodobé závazky – podstatný vliv	R	P				
473	Vydané dluhopisy	R	P				
474	Závazky z nájmu a pachtu	R	P				
475	Dlouhodobé přijaté zálohy	R	P				
478	Dlouhodobé směny k úhradě	R	P				
479	Jiné dlouhodobé závazky	R	P				
48	Odložený daňový závazek a pohledávka						
481	Odložený daňový závazek a pohledávka	R	P				
49	Individuální podnikatel						
491	Účet individuálního podnikatele	R	P				
Účtová třída 5							
NÁKLADY							
50	Spotřebované nákupy						
501	Spotřeba materiálu	V	D				
502	Spotřeba energie	V	D				
503	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	V	D				
504	Prodané zboží	V	D				
51	Služby						
511	Opravy a udržování	V	D				
512	Cestovné	V	D				
513	Náklady na reprezentaci	V	N				
518	Ostatní služby	V	D				
52	Osobní náklady						
521	Mzdové náklady	V	D				
522	Příjmy společníků obchodní korporace ze zvláštní činnosti	V	D				
523	Odměny členům orgánů obchodních korporací	V	N				
524	Zákonné sociální a zdravotní pojištění	V	D				
525	Ostatní sociální a zdravotní pojištění	V	N				
526	Sociální náklady individuálního podnikatele	V	N				
527	Zákonné sociální náklady	V	D				
528	Ostatní sociální náklady	V	N				
53	Daně a poplatky						
531	Daň silniční	V	D				
532	Daň z nemovitých věcí	V	D				
538	Ostatní daně a poplatky	V	D				
54	Jiné provozní náklady						
541	Zůstátková cena prodaného dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	V	D				
542	Prodaný materiál	V	D				
543	Poskytnuté dary	V	N				
544	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	V	D				
545	Ostatní pokuty a penále	V	N				
546	Odpis pohledávek	V	N				
547	Mimořádné provozní náklady	V	D				
548	Ostatní provozní náklady	V	D				
549	Manka a škody	V	D				
55	Odpisy, rezervy, komplexní náklady příštích období a opravné položky v provozní oblasti						
551	Odpisy dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	V	D				
552	Tvorba a zúčtování rezerv podle zvláštních právních předpisů	V	D				
554	Tvorba a zúčtování ostatních rezerv	V	N				
555	Tvorba a zúčtování komplexních nákladů příštích období	V	D				
557	Zúčtování oprávek k oceňovacímu rozdílu k nabytému majetku	V	N				
558	Tvorba a zúčtování zákonných opravných položek	V	D				
559	Tvorba a zúčtování opravných položek	V	N				
56	Finanční náklady						
561	Prodané cenné papíry a podíly	V	D				
562	Úroky	V	D				
563	Kurzové ztráty	V	D				
564	Náklady z přecenění majetkových cenných papírů k obchodování	V	D				
565	Poskytnuté dary (peněžní)	V	N				
566	Náklady z finančního majetku	V	D				
567	Náklady z derivátových operací	V	D				
568	Ostatní a mimořádné finanční náklady	V	D				
569	Manka a škody na finančním majetku	V	D				
57	Rezervy a opravné položky ve finanční oblasti						
574	Tvorba a zúčtování finančních rezerv	V	N				
579	Tvorba a zúčtování opravných položek ve finanční činnosti	V	N				
58	Změna stavu zásob vlastní činnosti a aktívace						
581	Změna stavu nedokončené výroby	V	D				
582	Změna stavu polotovarů	V	D				
583	Změna stavu výrobků	V	D				
584	Změna stavu mladých a ostatních zvířat	V	D				
585	Aktívace materiálu a zboží	V	D				
586	Aktívace vnitropodnikových služeb	V	D				
587	Aktívace dlouhodobého nehmotného majetku	V	D				
588	Aktívace dlouhodobého hmotného majetku	V	D				
59	Daně z příjmů, převedové účty a rezerva na daň z příjmů						
591	Daň z příjmů – splatná	V	N				
592	Daň z příjmů – odložená	V	N				
595	Dodatečné odvozy daně z příjmů	V	N				
596	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům	V	N				
597	Převod provozních nákladů	V	D				
598	Převod finančních nákladů	V	D				
599	Změna stavu rezervy na daň z příjmů	V	N				
Účtová třída 6							
VÝNOSY							
60	Tržby za vlastní výrobky a zboží						
601	Tržby za vlastní výrobky	V	D				
602	Tržby z prodeje služeb	V	D				
604	Tržby za zboží	V	D				
64	Jiné provozní výnosy						
641	Tržby z prodeje dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	V	D				
642	Tržby z prodeje materiálu	V	D				
643	Přijaté dary (nepeněžní)	V	D				
644	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	V	D				
645	Výnosy z postoupených pohledávek	V	D				
646	Výnosy z odepsaných pohledávek	V	D				
647	Mimořádné provozní výnosy	V	D				
648	Ostatní provozní výnosy	V	D				
649	Odpis záporného goodwillu a zúčtování oprávek k oceň. rozdílu k nabytému majetku	V	D				
66	Finanční výnosy						
661	Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	V	D				
662	Úroky	V	D				
663	Kurzové zisky	V	D				
664	Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů k obchodování	V	D				
665	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	V	D				
666	Výnosy z krátkodobého finančního majetku	V	D				
667	Výnosy z derivátových operací	V	D				
668	Ostatní finanční a mimořádné výnosy	V	D				
669	Přijaté dary (peněžní)	V	D				
69	Převedové účty						
697	Převod provozních výnosů	V	D				
698	Převod finančních výnosů	V	D				
Účtová třída 7							
ZÁVĚRKOVÉ A PODROZVAHOVÉ ÚČTY							
70	Účty rozvahné						
701	Počáteční účet rozvahný	Z					
702	Konečný účet rozvahný	Z					
71	Účet zisků a ztrát						
710	Účet zisků a ztrát	Z					
79	Podrozvahové účty						
799	Evidenční účet	P*	P				

VYSVĚTLIVKY

A – aktivní účet
(kladný zůstatek na straně má dáti a záporný zůstatek na straně dáti)

P – pasivní účet
(kladný zůstatek na straně dáti a záporný zůstatek na straně má dáti)

D – daňový účet
(náklady/výnosy jsou daňově uznatelné)

N – nedaňový účet
(náklady/výnosy nejsou daňově uznatelné)

R – rozvahový účet

V – výsledkový účet

Z – závěrkový účet

P* – podrozvahový účet